

170 vuotta huipputaamista.

WÄRTSILÄ

Sisältö

Tilinpäätös 2003

3	Viisivuotiskatsaus
4	Tunnuslukujen laskentakaavat
5	Rahoitusriskit
6	Hallituksen toimintakertomus 2003
14	Konsernin tilinpäätös
14	Tuloslaskelma
15	Rahoituslaskelma
16	Tase
18	Emoyhtiön tilinpäätös
18	Tuloslaskelma
18	Rahoituslaskelma
19	Tase
20	Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet
22	Tilinpäätöksen liitetiedot
32	Hallituksen ehdotus
32	Tilintarkastuskertomus
33	Osakkeet ja osakkeenomistajat
38	Hallitus ja johtokunta
39	Analytytikot
39	Sijoittajasuhteet

Graafiset kuvat

Toimintakatsaus 2003

2	Liikevaihto toimialoitain
2	Rahoitus: vieras ja oma pääoma
3	Wärtsilän merimoottoreiden markkinaosuudet
3	Wärtsilän moottorikanta
3	Wärtsilän voimaloiden markkinaosuudet
3	Imatra Steelin liikevaihto markkina-alueittain
4	Avainlukuja
5	Henkilöstö markkina-alueittain
5	Henkilöstö toimialoitain
5	Omistajaryhmät osakeomistuksen mukaan
5	Omistajaryhmät äänen mukaan
5	Power-toimialojen liikevaihto
5	Tulos
5	Osakekohtaiset tunnusluvut
6	Osakkeet Helsingin Pörssissä
6	Osakevaihto
6	Osakekohtaisia tunnuslukuja
6	Osakkeet ja osakkaat
6	10 suurinta osakkeenomistajaa
18	Alustyyppit ja Wärtsilän järjestelmät
25	Henkilöstö numeroina
25	Henkilöstö maittain ja toimialoitain
25	Liikevaihto/työntekijä
27	Johtamisjärjestelmien sertifikaatit
27	Wärtsilän periaatteet ja vastuuhenkilöt
30	Hallituksen jäsenten vuosipalkkiot

Tilinpäätös 2003

6	Liikevaihdon kehitys
6	Liikevaihto
7	Tulos
7	Tulos/osake ja osinko/osake
8	Liiketulos
9	Bruttoinvestoinnit
10	Nettovelkaantumisaste
10	Omavaraisuusaste
11	Tutkimus- ja kehitysmenot
11	Korollinen lainapääoma
12	Henkilöstö toimialoitain 31.12.2003
13	Toimitetut megawattit
33	Omistajaryhmät osakeomistuksen mukaan
33	Omistajaryhmät äänen mukaan
34	Vaihtovelkakirja- ja optio-ohjelmien vaikutus osakepääomaan
34	Osakepääoman muutokset
35	A-osakkeen kurssikehitys
35	B-osakkeen kurssikehitys
35	Osakevaihto/kuukausi
35	Markkina-arvo
36	Osaketietoa
36	Osakemäärien jakauma
36	Omistajaryhmät
37	Wärtsilän osake Helsingin Pörssissä
37	Osakekohtaisia tunnuslukuja

Viisivuotiskatsaus

Viisivuotiskatsaus MEUR		2003	2002	2001	2000	1999
Liikevaihto		2.357,5	2.519,0	2.358,7	2.706,8	2.700,0
josta Suomen ulkopuolella	%	97,1	96,6	96,5	96,5	95,2
Vienti Suomesta		1.240,6	1.363,7	1.153,7	1.337,2	1.008,1
Henkilöstö keskimäärin		12 293	12 417	10 846	10 715	15 945
josta Suomessa		3 463	3 510	3 511	3 352	3 811
Tilaukanta, Power-toimialat		1.245,0	1.206,6	1.516,5	1.624,2	1.314,9
Tietoja tuloslaskelmasta						
Poistot ja arvonalentumiset		156,0	105,4	126,0	103,1	112,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		0,0	0,4	0,1	12,0	-10,1
Liiketulos		-18,4	188,9	523,9	367,1	272,7
prosentteina liikevaihdosta	%	-0,8	7,5	22,2	13,6	10,1
Nettorahoituskulut		-15,9	-18,5	-15,2	-31,0	-35,7
prosentteina liikevaihdosta	%	-0,7	-0,7	-0,6	-1,1	-1,3
Tulos ennen satunnaisia eriä		-34,4	170,4	508,7	336,1	237,0
prosentteina liikevaihdosta	%	-1,5	6,8	21,6	12,4	8,8
Tulos ennen veroja		-34,4	170,4	502,7	315,7	234,5
prosentteina liikevaihdosta	%	-1,5	6,8	21,3	11,7	8,7
Tilikauden tulos		-39,3	121,9	305,7	213,2	130,1
prosentteina liikevaihdosta	%	-1,7	4,8	13,0	7,9	4,8
Tietoja taseesta						
Pysyvät vastaavat		887,3	1.018,7	721,4	978,7	1.217,4
Vaihtuvat vastaavat						
Vaihto-omaisuus		555,5	628,1	668,3	539,0	667,7
Saamiset		790,1	852,3	830,7	828,7	975,8
Rahat ja pankkisaamiset		150,0	185,8	184,6	118,9	110,3
Oma pääoma		804,6	953,0	1.071,6	908,0	826,5
Vähemmistöosuus		6,1	6,5	6,4	14,3	180,4
Pakolliset varaukset ³		235,1	238,2	267,5	180,2	249,0
Korollinen vieras pääoma		496,8	624,3	168,3	485,0	794,3
Koroton vieras pääoma		840,2	863,0	891,1	877,7	921,1
Taseen loppusumma		2.382,9	2.685,0	2.405,0	2.465,3	2.971,2
Bruttoinvestoinnit		65,4	423,3	97,1	207,7	263,8
prosentteina liikevaihdosta	%	2,8	16,8	4,1	7,7	9,8
Tutkimus- ja kehitykseen		70,2	87,6	81,4	81,4	86,9
prosentteina liikevaihdosta	%	3,0	3,5	3,5	3,0	3,2
Osingonjako ¹		44,7	14,9	29,7	35,2	27,1
Lisäosinko		-	89,2	208,1	108,4	127,4
Osinko yhteensä		44,7	104,1	237,8	143,6	154,5
Tunnuslukuja						
Tulos/osake (EPS)	EUR	-0,66	2,05	5,53	4,20	2,43
Osinko/osake	EUR	0,75 ¹	1,75	4,00	2,65	2,85
Osinko/tulos	%	n/a	85,4	72,3	63,1	117,3
Korkokate ²		4,4	7,8	12,6	7,4	4,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	0,1	14,9	43,0	25,4	20,1
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	-4,5	12,4	33,7	27,6	18,0
Omavaraisuusaste ¹²	%	35,0	36,9	47,3	35,1	31,4
Omavaraisuusaste 2	%	36,2	38,0	48,6	40,2	35,5
Nettovelkaantumisaste ¹²		0,48	0,50	0,01	0,60	0,90
Nettovelkaantumisaste 2		0,43	0,46	-0,02	0,40	0,68
Oma pääoma/osake	EUR	13,03	15,56	17,55	14,59	13,09

¹Hallituksen esitys. Tunnusluvut on laskettu osingon yhteismäärästä.

²Katso tunnuslukujen laskentakaavat s. 4.

³Pakolliset varaukset sisältävät takuuvaraukset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

$$\frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{koroton vieras pääoma} - \text{pakolliset varaukset, keskimäärin tilikauden aikana}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto (ROE)

$$\frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{tilikauden verot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskimäärin tilikauden aikana}} \times 100$$

Korkokate

$$\text{tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{poistot} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}$$

$$\text{korko- ja muut rahoituskulut}$$

Omavaraisuusaste¹

$$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste²

$$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$$

Tulos/osake (EPS)

$$\frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{tuloverot} - \text{vähemmistöosuus tuloksesta}}{\text{osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$$

Oma pääoma/osake

$$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$$

Osinko/osake

$$\frac{\text{tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$$

Osinko/tulos

$$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake (EPS)}} \times 100$$

Efektiiivinen osinkotuotto

$$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{oikaistu pörssikurssi tilikauden lopussa}} \times 100$$

Hinta/voitto (P/E)

$$\frac{\text{oikaistu pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{tulos/osake (EPS)}}$$

Hinta/osakekohtainen oma pääoma (P/BV)

$$\frac{\text{oikaistu pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{oma pääoma/osake}}$$

¹ Omavaraisuusaste 2:ssa oma pääoma sisältää pääomalainat (27,5 milj. euroa).

² Nettovelkaantumisaste 2:ssa oma pääoma sisältää pääomalainat (27,5 milj. euroa).

Rahoitusriskit

Wärtsilä-konsernin keskitetyn rahoitustoiminnan tavoitteena on hankkia toiminnan edellyttämä riittävä ja kilpailukykyinen rahoitus oman ja vieraan pääoman ehtoisilla instrumenteilla sekä suojata konsernia ja sen erillisiä yhtiöitä rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja minimoida valuutta-, korko-, luotto- ja likviditeettiriskien vaikutus konsernin kassaan, tulokseen ja omaan pääomaan.

Wärtsilän riskienhallintapolitiikka on hyväksytty yhtiön hallituksessa. Rahoitusriskien suojausinstrumentteina käytetään vain sellaisia instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofilia voidaan luotettavasti seurata.

Valuutariski

Wärtsilän myynnistä 60% ja operatiivisista kuluista 66% syntyi euroina. Konsernin tulokseen ja kilpailukykyyn vaikuttavat epäsuorasti myös pääkilpailijoiden eri kotivaluutat USA:n dollari, Englannin punta, Japanin jeni ja Etelä-Korean won.

Valuutariskiä hallitaan yhtiökohtaisesti useissa paikallisissa valuutoissa. Merkittävät kaupalliset valuuttayli- ja alijäämät, kuten kiinteät osto- ja myyntisopimukset, suojataan. Suojaukset tehdään niin pitkälle tulevaisuuteen, että kurssien muuttuessa voidaan vaikuttaa sekä hintoihin että kustannuksiin. Nämä suojaukset vaihtelevat yhtiökohtaisesti yhdestä kuukaudesta kahteen vuoteen. Lisäksi suojataan konsernin valuuttamääräinen taseasema, joka sisältää valuuttamääräiset saatavat ja velat.

Valuutariskien suojaukseen käytettävät instrumentit ja niiden nimellisarvot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa sivulla 29. Koska Wärtsilällä on tytäryhtiöitä euroalueen ulkopuolella, konsernin vapaa oma pääoma on altiina valuuttakurssivaihteluille. Vuoden 2003 lopussa Wärtsilän euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden nettovarallisuuden arvo oli 229 milj. euroa, josta 198 milj. euroa oli suojattu.

Korkoriski

Korollinen velkapääoma laski ja oli vuoden lopussa 524,3 milj. euroa (652,2), mukaanlukien 27,5 milj. euron (27,9) vaihdettavat pääomalainat, keskikorko 3,4% (3,8) ja korkosidonnaisuusaika 10 kuukautta (10). Pitkäaikaisten lainojen lyhennysohjelma, valuuttajakautta ja muita lainoja koskevia tietoja on sivulla 28. Vuoden 2003 lopussa nettolainasalkun korkoherkkyys oli 6,3 milj. euroa yhden prosenttiyksikön paralleelilla korkojen nousulla ilman 27,5 milj. euron vaihdettavia pääomalainoja.

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainasalkkuun ja vähäisemmässä määrin kassavaroihin kohdistuvista markkina-

korkojen muutoksista. Korkoriskiltä suojaudutaan käyttämällä koronvaihtosopimuksia ja korkotermiinejä ja optioita. Korkoriskiä seurataan arvostamalla rahoitusinstrumentit jatkuvasti markkina-arvoon sekä herkkyyksianalyysillä. Korkoriskiä hajautetaan pitämällä osa lainoista kiinteä- ja osa vaihtuvakorkoisena. Vaihtuvakorkoisten lainojen osuus kaikista lainoista tulee olla 30-70% välillä. Vuoden 2003 lopussa vaihtuvakorkoisten lainojen osuus oli 56%, kun koronvaihtosopimukset otetaan huomioon.

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski

Wärtsilä-konsernin maksuvalmius on hyvä. Kassavarat olivat vuoden vaihteessa 150,0 milj. euroa ja sen lisäksi Wärtsilällä oli 311,3 milj. euron vahvistetut käyttämättömät luottolimiittisopimukset sekä huomattavat yritystodistusohjelmat. Jälleenrahoitusriskiä minimoidaan lainojen tasapainoisella erääntymisellä sekä riittävän pitkällä laina-ajoilla. Lainatietoja on sivulla 28.

Luottoriski

Kaupalliseen toimintaan liittyvien luottoriskien hallinta on osa toimialojen ja konserniyhtiöiden toimintaa.

Suuriin kauppoihin liittyviä luottoriskejä pyritään rajoittamaan jakamalla ne pankkien, vakuutusyhtiöiden, vientitakuulaitosten ja alihankkijoiden kanssa. Yhtiöllä on pitkäaikaisia toimitusluottosaatavia 26,3 milj. euroa. Toimitusluotoista ei ole kirjattu luottotappioita.

Likvidien varojen sijoittamiseen ja rahoitusinstrumenttien kaupankäyntiin liittyviä luottoriskejä minimoidaan asettamalla luottorajat vastapuolille sekä tekemällä sopimuksia vain johtavien koti- ja ulkomaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa.

Osakehintariski

Wärtsilällä on sijoituksia julkisesti noteerattuihin yhtiöihin (kts. sivu 31). Sijoitusten markkina-arvo vuoden 2003 lopussa oli 277,7 milj. euroa. Tämän lisäksi yhtiöllä on osakesijoituksia voimalaitosyhtiöihin 41,0 milj. euroa.

Vahinkoriski

Wärtsilä pyrkii estämään vahinkojen sattumisen laadukkaalla toiminnalla ja ennakoivilla riskienhallintatoimenpiteillä. Riskit, joita ei voida hallita omin toimenpitein, siirretään vakuuttamalla. Tavoitteena on, että omaisuuteen, toiminnan keskeytymiseen ja toiminta- ja tuotevastuisiin jne. liittyvät vahinkoriskit on katettu asianmukaisin vakuutuksin.

Hallituksen toimintakertomus 2003

Keskeistä vuodelta 2003

Wärtsilä tarkisti strategiaansa vuonna 2003. Konsernin painopistealueeksi päätettiin laivojen voimajärjestelmät ja huolto. Tavoitteena on olla johtava laivojen voimajärjestelmien ja offshore-sovellusten toimittaja. Wärtsilä on ainoa alan yritys, jonka maailmanlaajuisen huoltoverkosto tarjoaa asiakkaille koko laivan koneiston huollon.

Wärtsilä on myös merkittävä hajautetun energiantuotannon voimalatoimittaja sekä niiden huolto- ja käyttöpalvelujen tarjoaja.

Tällä alueella Wärtsilä päätti keskittyä aikaisempaa harvempiin tuotteisiin. Toiminnan suhdanneherkkyyden vähentäminen on keskeinen tavoite. Tämän strategialinjauksen johdosta nopeakäyntisiin moottoreihin perustuvien voimaloiden tarjonta loppuu, mistä on seurauksena näiden moottorien valmistuksen päättyminen Ranskan Mulhousessa.

Toimenpiteet Power-toimialojen kannattavuuden parantamiseksi vaikuttivat myönteisesti kertomusvuoden tulokseen. Toiminnallinen kannattavuus parani merkittävästi ja liikevoittoprosentti nousi 4,4%:iin (3,2).

Laivamoottoreiden ja potkureiden tuotanto aiotaan aloittaa Kiinan kasvavilla laivanrakennusmarkkinoilla. Joulukuussa allekirjoitettiin sopimus potkurivalmistukseen keskittyvän yhteisyrityksen perustamisesta Kiinaan.

Ylikapasiteetin purkamiseksi, markkinoiden vaihteluihin sopeutumiseksi ja joustavuuden lisäämiseksi vuoden 2004 alussa aloitettiin neuvottelut suurten moottorien tuotannon keskittämisestä Italian Triesteen ja Turun tuotannon lopettamisesta.

Neuvottelut henkilöstön vähentämisestä Ranskan Mulhousessa ovat meneillään ja yt-neuvottelut Turussa aloitettiin vuoden 2004 tammikuussa. Wärtsilä Propulsionissa Hollannissa ja Norjassa vähennetään päällekkäisiä toimintoja. Voimaloiden suunnittelu Suomessa ulkoistettiin syksyllä. Kaikkien muutosten seurauksena henkilöstö vähenee maailmanlaajuisesti noin 1.100 henkilöllä.

Rakennejärjestelyjä varten tehtiin 130 milj. euron varaus ja arvonalennus viimeisellä neljänneksellä 2003.

Liikevaihto ja tulos

Wärtsilä-konsernin liikevaihto laski 2.357,5 milj. euroon (2.519,0), mikä oli seurausta Power-toimialojen liikevaihdon hietaasta kertymisestä alkuvuonna sekä epäsuotuisasta valuuttakursisikehityksestä. Power-toimialojen liikevaihto laski 2.155,8 milj. euroon (2.319,9). Imatra Steelin liikevaihto kasvoi hieman ja oli 202,7 milj. euroa (200,4).

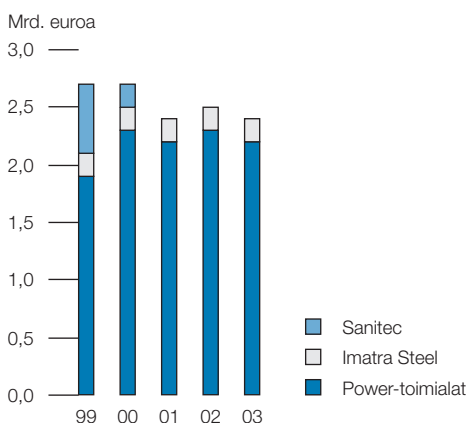
Konsernin toiminnallinen liikevoitto parani 100,0 milj. euroon (77,8). Vastaava liikevoittoprosentti oli 4,2%. Kun otetaan huomioon 130,0 milj. euron rakennejärjestelyvaraus, Billnäsin jousitehtaan myyntiin liittyvä 4,4 milj. euron arvonalennus sekä Polar Kiinteistöt Oyj:n osakkeiden myynnistä saatu 15,9 milj. euron myyntivoitto, liiketulos jäi tappiolliseksi 18,4 milj. euroa (188,9). Vertailuvuoden liikevoittoon sisältyi kertaluonteisena eränä 111,1 milj. euron voitto Assa Abloyn osakkeiden myynnistä.

Nettorahoituskulut olivat 15,9 milj. euroa (18,5) eli 0,7% (0,7) liikevaihdesta. Rahoituserät sisältävät osinkoja 6,8 milj. euroa (7,1), josta suurin yksittäinen erä oli Assa Abloyn osinko. Konsernin tulos ennen veroja oli -34,4 milj. euroa (170,4).

Konsernin verot olivat yhteensä -4,0 milj. euroa (-47,6), josta tilikauden verojen osuus oli -35,3 milj. euroa (-54,1). Rakennejärjestelyistä on kirjattu +21,3 milj. euron laskennallinen vero-saatava.

Tilikauden tappio oli -39,3 milj. euroa (121,9). Osakekohtainen tulos oli -0,66 euroa (2,05). Ilman kertaluonteisten kulujen ja Polar-osakkeiden myyntivoittojen vaikutusta osakekohtainen tulos oli 1,00 euroa (0,72). Tuotto sijoitetulle pääomalle (ROI) oli 0,1% (14,9). Ilman rakennejärjestelyvarauksia ROI oli 7,9%. Oman pääoman tuotto (ROE) oli -4,5% (12,4).

Liikevaihdon kehitys

Liikevaihto

MEUR	2003	2002	muutos%
Ship Power	686,1	772,9	-11,2%
Voimalat	577,5	666,0	-13,3%
Huolto	885,5	843,4	5,0%
Imatra Steel	202,7	200,4	1,2%
Muu toiminta ja sisäinen liikevaihto	5,8	36,3	-84,1%
Konserni	2.357,5	2.519,0	-6,4%

Rahoitus ja investoinnit

Wärtsilän liiketoiminnan rahavirta 192,1 milj. euroa (55,4) oli vahva ja rahoitustilanne hyvä. Likvidit varat vuoden lopussa olivat 150,0 milj. euroa (185,8). Korollisen lainapääoman nettomäärä oli 353,2 milj. euroa (430,6). Omavaraisuusaste oli 35,0% (36,9) ja nettovelkaantumisaste 0,48 (0,50). Jos vaihdettavat pääomalainat otetaan huomioon omana pääomana, omavaraisuusaste oli 36,2% (38,0) ja nettovelkaantumisaste oli 0,43 (0,46).

Vuoden 2003 bruttoinvestoinnit olivat 65,4 milj. euroa (423,3), joka koostui 62,8 milj. euron (74,7) tuotannollisista ja informaatioteknologian investoinneista sekä 2,6 milj. euron (348,6) osakeinvestoinneista. Poistot olivat 156,0 milj. euroa (105,4), joihin sisältyy 55,0 milj. euroa rakennejärjestelyihin liittyvää arvonalennusta ja 27,0 milj. euroa poistoja konsernin liikearvosta.

Power-toimialojen tutkimus- ja kehityskulut olivat 68,4 milj. euroa (85,9) eli 3,2% (3,7) liikevaihdosta. Imatra Steelin vastaavat kulut olivat 1,7 milj. euroa (1,7).

Muutoksia konsernirakenteessa

Helmikuussa Wärtsilä osti hollantilaisen merimoottorien huoltoyhtiön Caltax Marine Diesel BV:n, joka huoltaa ja kunnostaa kaksitahtisia merimoottoreita.

Kesäkuussa allekirjoitettiin sopimus, jonka mukaan Wärtsilä myi Styria Groupille Billnäsin jousitehtaan käyttöomaisuuden ja liiketoiminnan.

Joulukuussa Wärtsilä allekirjoitti kiinalaisen China Shipbuilding Corporationin tytäryhtiön Zhenjiang CME Co. Ltd:n kanssa sopimuksen potkurivalmistuksen yhteisyrityksen perustamisesta. Wärtsilän omistusosuus yrityksestä on 55% ja kiinalaisen osapuolen 45%. Tavoitteena on tuotannon aloittaminen vuoden 2004 aikana.

Power-toimialat

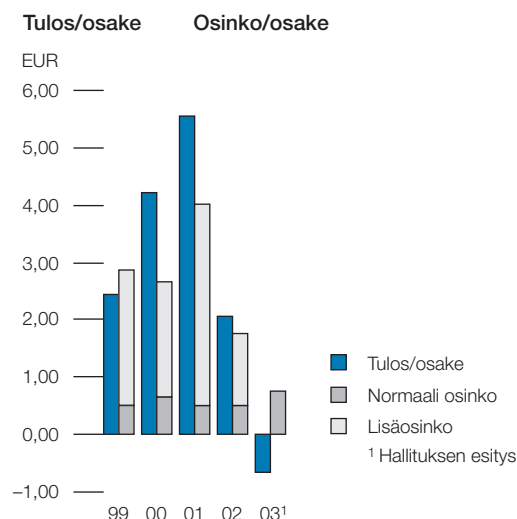
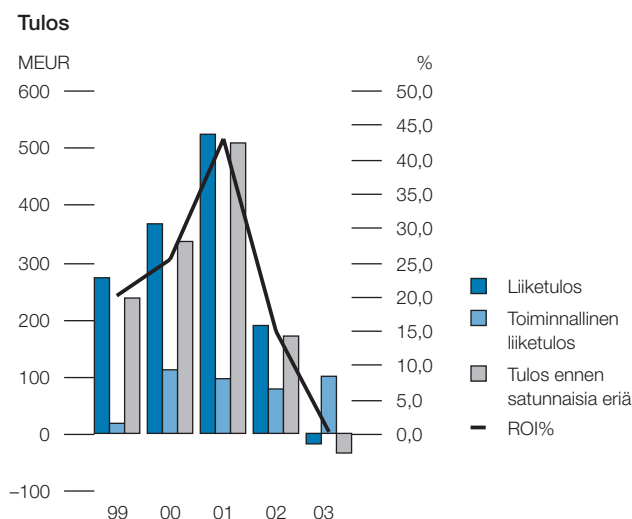
Power-toimialojen liikevaihto laski 7,1% 2.155,8 milj. euroon (2.319,9). Merimoottorien liikevaihdon lasku johtui kysynnän kohdistumisesta lisenssivalmisteisiin moottoreihin. Voimalatoiminnan liikevaihto laski alkuvuonna mutta kasvoi merkittävästi loppuvuonna. Power-toimialojen toiminnallinen liikevoitto ilman rakennejärjestelyvarausta parani selvästi ja oli 95,0 milj. euroa (74,6) ja vastaava liikevoittoprosentti parani 4,4%:iin (3,2). Liikevoitto rakennejärjestelyvarauksen jälkeen oli -35,0 milj. euroa.

Asiakkailla toimitettiin yhteensä 2.935 MW (3.694) merimoottoreita ja ≤voimalaita. Vuoden aikana saatiin uusia tilauksia 14,1% aiempaa vuotta enemmän, erityisesti voimalatilausten määrä kasvoi. Tilauskertymä oli 2.148,7 milj. euroa (1.882,8). Tilauskanta vuoden 2003 lopussa oli hieman korkeampi kuin vastaavana aikana vuosi sitten eli 1.245,0 milj. euroa (1.206,6).

Ship Power

Laivanrakennuksessa vuosi 2003 oli ennätyksellinen. Joulukuun loppuun mennessä maailmassa tilattiin Clarkson Research Studies -laitoksen mukaan yhteensä 1.801 (1.100) alusta, joista valtaosa oli tankkereita, irtolastialuksia ja konttilaivoja. Vaikka tilaukset olivat ennustettua korkealla tasolla, tankkereiden tilaukset jatkuivat vilkkaina vielä vuoden lopussakin. Irtolastilaivojen kysyntä on pysynyt vahvana poikkeuksellisen korkeiden rahtihintojen vuoksi. Konttirahtien hintojen nousu on heijastunut ennätystilauksina. Markkinoilla, jotka ovat Wärtsilän omissa tehtaissa valmistamien moottoreiden kannalta keskeisiä, oli sen sijaan verrattain hiljaista. Matkustaja-alusten ja matkustajarahtialusten tilaukset olivat alimmillaan 15 vuoteen.

Kun moottorikysynnän painopiste oli lisenssivalmisteisissa moottoreissa, Wärtsilän Ship Power -liiketoiminnan koko vuoden liikevaihto laski 11,2% 686,1 milj. euroon (772,9). Koko

vuoden tilauskertymä kasvoi 19,8%, vaikka viimeisellä neljänneksellä tilauskertymä jäi viime vuoden tason alapuolelle. Tilauskanta vuoden lopussa 606,8 milj. euroa (662,6) oli 8,4% viimevuotista alemmalla tasolla.

Wärtsilä toimitti asiakkaille vuoden 2003 aikana yhteensä 1.665 MW (2.220) merimoottoreita. Lisenssivalmistajat toimitivat 1.913 MW (2.660) hidaskäyntisiä Sulzer-merimoottoreita.

Toimitetut megawattit

	2003	2002	Muutos %
Voimalat yhteensä	1.160	1.387	-16,4
Biopower, lämpöenergia	110	87	26,4
Merimoottorit, omat toimitukset	1.665	2.220	-25,0
Wärtsilän toimitukset yhteensä	2.935	3.694	-20,5
Lisenssivalmistajien toimitukset	1.913	2.660	-28,1
Wärtsilä- ja Sulzer-toimitukset yhteensä	4.847	6.354	-23,7

Wärtsilän markkinaosuus tilatuista keskinopeista päämoottoreista kasvoi 38%:iin (34) ja hidaskäyntisistä päämoottoreista 33%:iin (25) kesäkuu 2002-toukokuu 2003 jaksolla Diesel & Gas Turbine Worldwiden tilaston perusteella. Apumoottorimarkkinoilla markkinaosuus oli 8% (11).

Vuoden loppupuolella aktiviteetti Wärtsilän perinteisillä markkinoilla alkoi vilkastua, mikä lisää luottamusta siihen, että käänne näillä markkinasegmenteillä on näkyvissä. Espanjalaiselle Naviera Armas -varustamolle toimitetaan ropax-alukseen pää- ja apumoottorit ja RCL:n risteilijä Ultravoyageriin päämoottorit. Offshore-ala osoitti myös toipumista ja Wärtsilä sai kaksi merkittävää tilausta. Australialainen öljy-yhtiö Santos tilasi moottorit öljyntuotantoalukseen sähköntuotantoa varten ja brittiläinen varustaja Sealion moottorit, vaihteet ja potkurit kolmeen alukseen. Marraskuussa Gas de France tilasi monopoltoainemoottoreilla toimivan propulsiojärjestelmän LNG-tankkeriin. Tämä tilaus on merkittävä läpimurto näiden moottorien merisovelluksiin kaasualusten kasvavilla markkinoilla.

Potkuriliiketoiminnan merkittävä virstanpylväs saavutettiin, kun Yhdysvaltain laivastolta saatiin 12 Lips Waterjet -propulsiolaitteen tilaus. Sopimus sisältää option 174 laitteen lisätoimituksista vuosina 2006-2009.

Kaksitahtimoottorien myynti oli erittäin vilkasta. Tilauskertymä oli ennätyskorkealla eli 6.217 MW. Sulzer-tuotemerkki menestyi erityisesti suurten konttilaivojen voimanlähteenä. Viimeisellä neljänneksellä saatiin yhteensä 14 RT-flex Common Rail -moottoritilausta. Tätä moottorityyppiä on siten tilattu yhteensä 60 kpl. Sulzer onkin vakiinnuttanut asemansa Common Rail -tyyppisten kaksitahtimoottorien päämerkkinä.

Sulzer RT-flex -tyypin moottoreiden, Wärtsilän keskinopeiden yhteispaineruiskutusmoottoreiden sekä Wärtsilä Propulsionin päästöjä ehkäisevien tiivisteiden tilausmäärät osoittavat, että varustamot ovat ympäristötietoisia ja Wärtsilän panostukset ympäristöä säästäviin ratkaisuihin tuovat tulosta.

Laivanrakennuksen painopiste on siirtynyt Aasiaan. Uusista laivatilauksista vuonna 2003 meni 91% Korean, Japanin ja Kiinan telakoille. Kiinan laivanrakennuksen kasvu on kaikkein nopeinta. Wärtsilä aloittaa kuluvana vuonna potkurituotannon Kiinassa yhteistyössä China State Shipbuilding Corporationin kanssa. Kiinaan suunnitellaan myös apumoottorituotantoa markkinaosuuden kasvattamiseksi tällä erittäin ripeästi kasvavalla ja hintakilpailulla markkinalla. Kiinaan Shanghaihin perustetaan Ship Power -liiketoimintakeskus asiakaspalvelun tehostamiseksi.

Voimalat

Voimalatilausten määrä kasvoi merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2003 saadut tilaukset olivat 639,3 milj. euroa (427,9) Päämarkkinoista erityisesti Aasian ja Afrikan tilauskertymä kasvoi huomattavasti. Lisäksi eräistä yksittäisistä maista saatiin merkittäviä tilauksia, esimerkiksi Wärtsilän historian teholtaan suurin yksittäinen voimalakauppa tehtiin Hondurasiin elokuussa 2003.

Liiketulos	MEUR		EBIT %		ROI %	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Power-toimialat	95,0	74,6	4,4	3,2	8,4	7,7
Imatra Steel	5,1	3,2	2,5	1,6	4,0	2,9
Toiminnallinen liikevoitto	100,0	77,8	4,2	3,1	7,9	7,1
Kertaluontoiset kulut, Power-toimialat	-130,0					
Kertaluontoiset kulut, Imatra Steel	-4,4					
Kertaluontoiset myyntivoitot ¹	15,9	111,1				
Konserni	-18,4	188,9	-0,8	7,5	0,1	14,9

¹ Vuonna 2002 Assa Abloy, vuonna 2003 Polar.

Voimaloiden tuotevalikoiman kohdentamista harvempiin tuotteisiin jatkettiin ja eräiden sovellusten markkinointi lopetettiin. Wärtsilä on vetäytymässä nopeakäyntisiin moottoreihin perustuvien voimaloiden markkinoilta, mikä johtaa tuotannon lopettamiseen Ranskan Mulhousessa. Tämä osaltaan parantaa kannattavuutta.

Suurimmat raskasöljyvoimalatilaukset tulivat Hondurasista, Indonesiasta, Sri Lankasta, Kamerunista ja Jemenistä. Merkittävimmät kaasuvoimalatilaukset saatiin Espanjasta, Turkista, Bangladeshista sekä Intiasta. Biovoimalaitosten tilaukset tulivat Pohjoismaista, Baltiasta, Venäjältä ja Irlannista.

Vaikka erityisesti öljykäyttöisten voimalaitosten tilausten määrä kasvoi vertailuvuoteen nähden, panostus kaasu- ja biovoimaloihin jatkui. Molempien laitosyppien kysynnän uskotaan kasvavan vuonna 2004.

Vuoden 2002 lopulla uudistetun voimalaorganisaation kustannusjoustavuutta muuttuviin markkinatilanteisiin on edelleen lisätty ja kiinteitä kustannuksia vähennetty muun muassa ulkoistamalla suunnittelutoimintoja.

Pienten moottori- ja kaasuturbiinivoimaloiden (yksikkökoko 1-60 MW) kokonaismarkkinat pysyivät lähes entisellään jaksolla kesäkuu 2002-toukokuu 2003 Diesel & Gas Turbine Worldwiden tilaston mukaan. Wärtsilän markkinaosuus raskasöljylaitoksissa oli 38% (39).

Vuonna 2003 Wärtsilä toimitti yhteensä 1.160 MW (1.387) voimalaitoksia. Näistä öljyvoimaloita oli 847 MW (1.167) ja kaasuvoimaloita 313 MW (220).

Huolto

Täyden palvelun huolto on selkeä suuntaus markkinoilla. Wärtsilän huollon liikevaihto kasvoi 5,0% edellisvuodesta. Liikevaihdon kasvua hidasti Yhdysvaltain dollarin heikkeneminen. Varaosat ja komponentit muodostavat edelleen pääosan myynnistä, mutta kasvavasti siirrytään sopimus pohjaiseen huoltoon.

Uusia sopimuksia raskasöljymoottorien muuntamiseksi kaasulla toimiviksi allekirjoitettiin ja vuonna 2004 odotetaan läpimurtoa tällä alueella.

Pitkäaikaiset huoltosopimukset ja huolto- ja käyttöpalvelusopimukset kattavat lähes 12.000 MW eli noin 9% Wärtsilän aktiivisesta moottorikannasta. Käyttö- ja huoltosopimukset kattavat 2.289 MW eli 132 voimalaa eri puolilla maailmaa. Kasvua oli 11% edellisvuodesta. Intiassa kasvu oli erityisen voimakasta. Ensimmäiset meriliikenteen sekä biovoimalan käyttö- ja huoltosopimukset olivat vuoden merkittävimmät virstanpylväät.

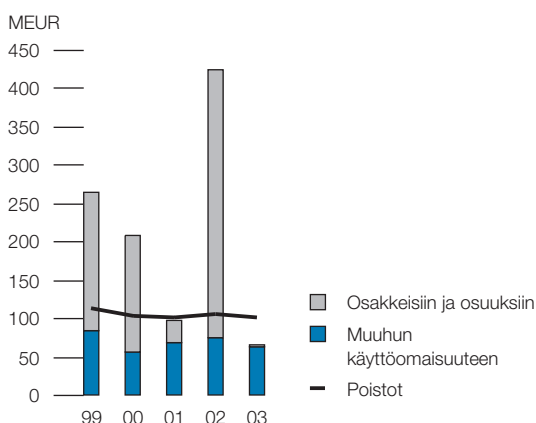
Moottorin kuntoon perustuva huolto (CBM=moottorin suorituskykyyn perustuva huolto) ja verkkopalvelut kehittyivät hyvin. Vuosi 2003 merkitsi selvää läpimurtoa CBM-huollolle. Yhteensä 130 moottoria on kytketty Wärtsilän CBM keskukseseen, joka valvoo moottorien toimintaa. Wärtsilän verkkopalvelun asiakkaiden määrä kasvoi monien siirtäessä varaosalogistiikan ja -toimitukset kokonaan Wärtsilälle.

Ciserv-huoltoyritykset ovat tällä hetkellä läsnä seitsemässä keskeisessä liikenteen solmukohdassa eri puolilla maailmaa vahvistaen kaksitahtimoottorien huollon kattavuutta. Keväällä ostettiin hollantilainen laivamoottorien huoltoyritys Caltax Marine Diesel B.V., nykyään Ciserv Netherlands B.V. Lisäksi Ciserv-toiminta aloitettiin Dubaissa ja Long Beachilla Kaliforniassa Yhdysvalloissa. Wärtsilä jatkaa Ciserv-huollon laajentamista yritysostoin maailman keskeisissä meriliikenteen solmukohdissa.

Tuotekehitys ja tuotanto

Kapasiteetin käyttöaste oli vuonna 2003 edellistä vuotta alemmalla tasolla. Käyttöaste oli verrattain hyvä Vaasan ja Triesten tehtailla. Merkittävä osa Turun tehtaan henkilöstöstä oli lomautettuna vuoden alkupuolella matalan kuormituksen vuoksi. Wärtsilä suunnittelee nopeakäyntisten W200- ja W220SG-moottorien tuotannon lopettamista Ranskan Mulhousessa.

Bruttoinvestoinnit

Bruttoinvestoinnit

MEUR	2003	2002
Osakkeet ja yritysostot		
Power-toimialat	2,6	348,6
Imatra Steel		0,0
Yhteensä	2,6	348,6
Muut investoinnit		
Power-toimialat	51,2	58,7
Imatra Steel	11,6	16,0
Yhteensä	62,8	74,7
Konserni	65,4	423,3

Neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa ovat käynnissä. Tammi-kuun 14. päivänä 2004 julkistettiin suunnitelma Turun tehtaan tuotannon lopettamiseksi ja W46-moottorin tuotannon siirtämiseksi Italian Triesteen.

Tavoitteena on sopeutua matalampaan tuotantovolyyymiin keskittämällä tuotanto kahteen tehtaaseen Vaasaan ja Triesteen, jotka pystyvät valmistamaan useita moottorityyppejä joustavasti markkinatilanteen mukaan. Näiden muutosten on suunniteltu toteutuvan vuoden 2004 aikana.

Näillä toimenpiteillä ei ole vaikutusta konsernin tutkimukseen ja tuotekehitykseen, joka jatkuu entisessä laajuudessaan Vaasassa ja Winterthurissa.

Wärtsilän tutkimuksen ja tuotekehityksen pääpaino on ympäristön kannalta kestävässä ja luotettavassa moottoritekniologiassa. Yhteispaineruiskutusteknologiaa on kehitetty edelleen ja se on käytössä sekä kaksitahti- että nelitahtimoottoreissa. Ensimmäistä RT-flex -kaksitahtimoottoria on käytetty noin 12.500 tuntia ja ensimmäinen nelitahtinen yhteispaineruiskutuksella varustettu moottori on käynyt noin 9.000 tuntia. Yhteistyö Mitsubishiin kanssa uuden hidaskäyntisen moottorin kehittämiseksi on jatkunut suunnitelmien mukaan ja moottorin prototyyppi käynnistetään viimeistään vuoden 2005 alussa. Wärtsilä 50DF -kaasumoottorilla jatkuneet koeajot vahvistavat suunnitellut tekniset suorituskykyarvot.

Imatra Steel

Euroopan erikoisteräsmarkkinoilla jatkui epävarma ja nousua odottava tilanne koko vuoden 2003 ajan. Levottomuutta lisäsivät raaka-aineiden ja energian hintojen raju nousu ja ajoittaiset raaka-aineen saatavuusongelmat. Pitkien erikoisterästen kysyntä pysyi edellisen vuoden tasolla.

Raskaiden kuorma-autojen tuotanto laski Euroopassa noin 3% vaikka rekisteröintimäärät kasvoivat noin 2% edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöautojen rekisteröintimäärien lasku oli vastaavasti noin 1%. Konepajateollisuuden ja jälleenmyyjien teräksen kysyntä pysyi heikkona.

Imatra Steelin liikevaihto oli 202,7 milj. euroa (200,4) eli 1,2% enemmän kuin edellisenä vuonna. Vertailukelpoinen liikevaihto ilman jousiliiketoimintaa kasvoi 4%. Kasvu syntyi takomoliiketoiminnasta, jossa sekä Imatra Kilstan että Scottish Stampingsin toimitusmäärät kasvoivat. Imatran terästehtaan toimitusmäärä sen sijaan laski hieman ja toimitusvolyymi oli 218.000 tonnia (226.000). Liikevoitto oli 0,7 milj. euroa (3,2).

Kesäkuussa allekirjoitettiin sopimus, jolla Styria Group osti 31.7.2003 Billnäsän jousitehtaan liiketoiminnan ja käyttöomaisuuden. Kaupan tulosvaikutus on ensimmäisellä neljänneksellä tehdyn 4,4 milj. euron arvonalennuksen jälkeen neutraali. Imatra Steel keskittyy nyt pitkien erikoisterästen ja kuorma-autoteollisuuden taottujen komponenttien valmistukseen ja markkinointiin.

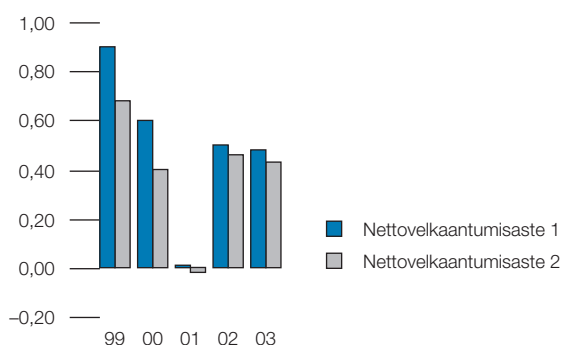
Imatran terästehtaan perusmetallurgian uudistamisinvestoinnin toisen vaiheen – bloomivalukoneen ja bloomien kuumennusuunin käyttöönotto tapahtui suunnitelmien mukaisesti elokuussa. Tämän kolmivuotisen, kokonaisuudessaan yli 20 milj. euron suuruisen ohjelman tavoitteena on edelleen parantaa tuotelaatua, vahvistaa perusmetallurgian kilpailukykyä sekä kohottaa terästehtaan palvelukykyä. Scottish Stampingsissa otettiin käyttöön uusi aihoiden kuumennusuuni.

Tuotekehityksen painoalueena oli entistä ympäristöystävällisempien tuotteiden kehittäminen. Taottujen komponenttien osalta näitä ovat aikaisempaa kevyemmät kampiakselit ja etuakselipalkit. Imatran terästehtaalla toteutettiin syksyllä 2002 alkanutta tervehdyttämisohjelmaa, jonka osana henkilöstömäärää on sopeutettu alentuneisiin tuotanto- ja toimitusmääriin. Tämän johdosta henkilöstömäärä vähenee 90 henkilöllä vuoden 2004 loppuun mennessä. Samanaikaisesti on jatkettu monitaitoisuuden ja joustavuuden lisäämiseen tähtääviä toimenpiteitä.

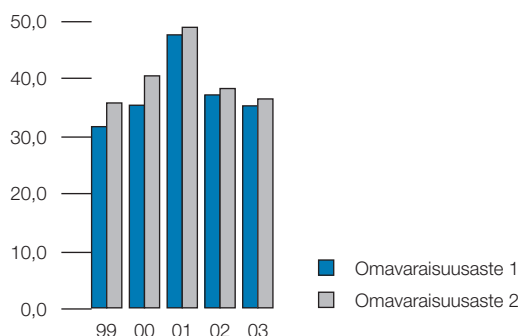
Omistukset

Wärtsilä omistaa 7,6% Assa Abloyn osakekannasta. Omistuksen markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 261,9 milj. euroa. Kirja-arvo konsernitaseessa on 67,4 milj. euroa.

Nettovelkaantumisaste

Omavaraisuusaste

Lokakuussa Wärtsilä myi koko Polar-omistuksensa. Kaupasta syntyi Wärtsilälle 15,9 milj. euron myyntivoitto, joka kirjattiin viimeisellä neljänneksellä.

Wärtsilä Kiinteistöt myi vuonna 2003 kiinteistöjä ja asunto-osakkeita yhteensä 6,5 milj. eurolla (16,8), josta syntyi 4,4 milj. euron (0,4) myyntivoitto. Kiinteistöjen kirjanpitoarvo ilman konsernin omassa käytössä olevia kiinteistöjä oli vuoden lopussa 20,7 milj. euroa (21,9).

Henkilöstö

Tilikauden aikana konsernin palveluksessa oli keskimäärin 12 293 henkilöä (12 417). Tilikauden lopussa henkilöstön määrä oli 12 110 (12 459). Power-toimialojen henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 10 897 (11 068). Huolto-toimialan henkilöstömäärä on kasvanut käyttöpalveluhenkilöstön lisäyksen ja yritysostojen kautta. Meneillään on rakennejärjestelyihin liittyviä neuvotteluja, joiden seurauksena henkilöstömäärä vähenee noin 1 100 hengellä. Suurimmat vähennykset ovat suunnitteilla Ranskassa, Suomessa, Hollannissa ja Norjassa. Vähennykset toteutuvat pääsääntöisesti vuoden 2004 aikana.

Kestävä kehitys

Vuonna 2003 julkaistiin konsernin kestävän kehityksen raportti, jossa selostetaan tuotteiden ympäristöominaisuuksien parantamiseksi tehtyä työtä sekä tuotannon ympäristövaikutusten vähentämistä.

Vaihtovelkakirjalainat ja optio-ohjelma

Yhtiö laski maaliskuussa 1994 liikkeeseen kaksi samansuuruista ja yhteensä 117,7 milj. euron pääomallinaehtoista vaihdettavaa debentuurilainaa, joista toinen on vaihdettavissa A- ja B-sarjan ja toinen B-sarjan osakkeisiin. Vuoden 2003 aikana velkakirjojen perusteella vaihdettiin 3.150 uutta A-osaketta ja 28.910 uutta B-osaketta. Uudet A-osakkeet oikeuttavat yhteensä 31.500 ääneen ja B-osakkeet 28.910 ääneen. Vaihtoja vastaava laina-

pääoma oli yhteensä 385.150,35 euroa. Debentuurilainojen vaihtamatta oleva pääoma on A- ja B-osakkeisiin vaihdettavan lainan osalta 7.588.639,24 euroa ja B-osakkeisiin vaihdettavan lainan osalta 19.886.540,42 euroa.

Wärtsilä Oyj Abp:n vuoden 1996 optiolaina 30.274 euroa maksettiin takaisin merkitsijöille 2.5.2003. Optio-oikeuksien nojalla merkittiin 2.1.-2.5.2003 välisenä aikana Wärtsilän B-osakkeita 124 optio-oikeudella yhteensä 148.800 kappaletta.

Debentuurilainojen vaihtojen ja optio-oikeuksien nojalla tehtyjen merkintöjen tuloksena Wärtsilän osakepääoma nousi vuoden 2003 aikana yhteensä 633.010 eurolla. Korotusten jälkeen osakepääoma on 208.774.902,00 euroa ja osakkeiden lukumäärä 59.649.972 kappaletta, joista A-osakkeita 15.419.005 kappaletta ja B-osakkeita 44.230.967 kappaletta. A-osakkeiden äänimäärä on yhteensä 154.190.050 ja B-osakkeiden äänimäärä 44.230.967.

Vuoden 2002 varsinaisen yhtiökokouksen päättämän konsernin avainhenkilöstölle suunnatun optio-ohjelman osakkeiden merkintä alkaa 1.4.2004 ja päättyy 31.3.2008, koska hallituksen asettama 4%:n toiminnallinen liikevoittotavoite vuodelle 2003 on saavutettu.

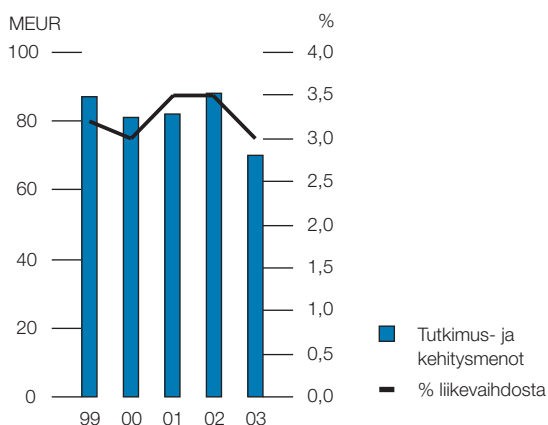
Muutokset omistajarakenteessa

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo lisäsi omistustaan Wärtsilä Oyj Abp:ssa 11.9.2003 tehdyllä kaupalla, minkä seurauksena sen osuus Wärtsilä Oyj Abp:n äänimäärästä ylitti 5%. Lokamarraskuussa tehdyillä kaupoilla If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:n omistus Wärtsilä Oyj Abp:ssa päättyi.

Yhtiökokous

Wärtsilän varsinainen yhtiökokous 12.3.2003 päätti hallituksen jäsenmääräksi kuusi. Hallituksen jäseniksi valittiin vuorineuvos Göran J. Ehrnrooth, toimitusjohtaja Risto Hautamäki, ministeri Jaakko Iloniemi, merenkulkuneuvos Antti Lagerroos, toimitusjohtaja Bertel Langenskiöld ja toimitusjohtaja Paavo Pitkänen.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Korollinen lainapääoma

MEUR	2003	2002
Pitkäaikaiset velat	288,2	281,2
Lyhytaikaiset velat	208,6	343,1
Vaihdettava pääomallina	27,5	27,9
Lainasaamiset	-21,2	-35,7
Rahat ja pankkisaamiset	-150,0	-185,8
Netto	353,2	430,6

Hallitus valitsi puheenjohtajaksi Antti Lagerroosin ja varapuheenjohtajaksi Göran J. Ehrnroothin.

Yhtiökokous päätti jakaa tilivuodelta 2002 normaalia osinkoa 0,25 euroa/osake (0,50) ja ylimääräistä osinkoa 1,50 euroa/osake (3,50) eli yhteensä 1,75 euroa/osake (4,00).

Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Wideri Oy Ab.

Ylimääräiseen osinkoon liittyen yhtiökokous päätti, että vuoden 1994 vaihdettavien debentuurilainojen vaihtosuhdetta ja vuoden 1996 optiolainaan liittyvien optiotodistusten sekä vuosien 2001 ja 2002 optio-ohjelmien mukaista Wärtsilän osakkeen merkintähintaa muutetaan ylimääräisen osingon määrää vastaavasti.

Omien osakkeiden osto- ja myyntivaltuutus

Varsinainen yhtiökokous 12.3.2003 myönsi hallitukselle valtuudet yhden vuoden ajaksi hankkia Helsingin pörssistä yhtiön omia osakkeita kulloinkin voimassa olevaan pörssikurssiin muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Hankinta voi käsittää enintään 5% kaikista osakkeista ja äänistä. Valtuutus sisältää myös oikeuden luovuttaa näin hankitut yhtiön omat osakkeet vähintään Helsingin pörssissä kulloinkin vallitsevasta käyvästä hinnasta osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen. Valtuuksia ei ole käytetty.

Ehdotukset yhtiökokoukselle 2004

Hallitus esittää 15.3.2004 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2003 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan 0,75 euroa osinkona osakkeelta.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen hankkimaan ja luovuttamaan yhtiön omia A- ja B-sarjan osakkeita osakelajien osakkeiden lukumäärien suhteessa siten, että osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo ja niiden tuottama ääni-

määrä on enintään viisi prosenttia (5%) yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia vain voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla.

Osakkeita voidaan hankkia ainoastaan julkisessa kaupankäynnissä kulloinkin vallitsevasta käyvästä arvosta. Omia osakkeita voidaan käyttää vastikkeena yrityskaupoissa tai teollisissa järjestelyissä tai käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämisessä tai osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Osakkeet voidaan hankkia ja luovuttaa myös muuta kuin rahavastiketta vastaan.

Hallitus valtuutetaan päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajalla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita. Hallitus päättää osakkeiden luovutushinnasta ja luovuttamisen muista ehdoista ja osakkeet voidaan luovuttaa myös muuta vastiketta kuin rahavastiketta vastaan. Valtuutus sisältää oikeuden määrätä niistä perusteista, joiden mukaan luovutushinta määritellään. Osakkeita saadaan luovuttaa vastikkeena yrityskaupoissa tai teollisissa järjestelyissä tai käytettäväksi yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi tai osana yhtiön kannustinjärjestelmää.

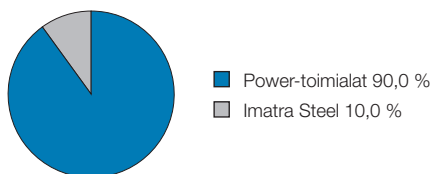
Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä. Päättäessään hyväksyä ehdotuksen yhtiökokous samalla peruuttaa aiemmin annetun vastaavan valtuutuksen.

Näkymät vuodelle 2004

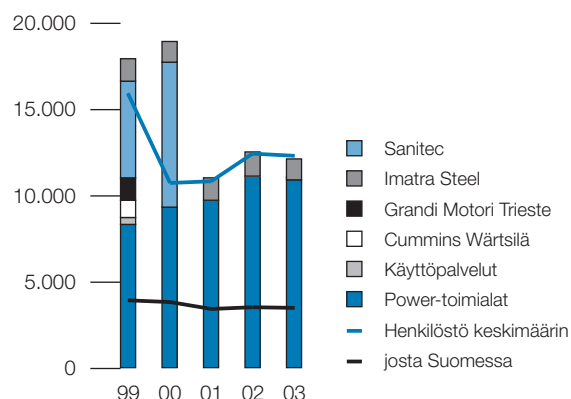
Hidaskäyntisten moottorien kysyntä oli vuonna 2003 ennätystasolla tankkerien, kontti- ja irtolastialusten erittäin vilkkaan tilausaktiviteetin myötä. Tämä on jo näkynyt telakkateollisuudessa kapasiteettipulana. Hidaskäyntisten moottorien kysynnän odotetaan laskevan tulevina vuosina.

Wärtsilän perinteisillä keskinopeiden moottoreiden markkinoilla, matkustaja- ja matkustaja-rahtialus- sekä offshore-segmentillä kysynnän odotetaan piristävän.

Henkilöstö toimialoittain 31.12.2003

Henkilöstö toimialoittain

Kiinnostus kokonaisuin voimajärjestelmiin on lisääntynyt huomattavasti ja Wärtsilän tavoitteena on laajentaa kokonaisjärjestelmien tarjontaa mm. yritysostojen kautta.

Merkkejä voimaloiden kysynnän elpymisestä on nähtävissä, joskin Yhdysvaltain dollarin kurssikehitys muodostaa epävarmuustekijän. Päämarkkinoilla on kasvavassa määrin tarvetta uudelle sähköntuotantokapasiteetille ja investointi- ja rahoitusilmapiirissä oli vuoden loppupuolella nähtävissä piristymisen merkkejä. Lisäksi eri puolilla maailmaa koetut laajat sähkökatkokset omalta osaltaan luovat kysyntää tuotteillemme, koska Wärtsilän voimalaratkaisut sopivat erinomaisesti hajautettuun energiantuotantoon.

Laivojen ja voimaloiden käyttösuhteessa ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen nähden ja aktiivisen moottorikannan odotetaan pysyvän entisellä tasollaan. Huolto-toiminnassa haetaan kasvua erityisesti Sulzer-moottorien huollon markkinaosuuksia kasvattamalla. Huollon kasvu jatkuu edellisen vuoden tasolla.

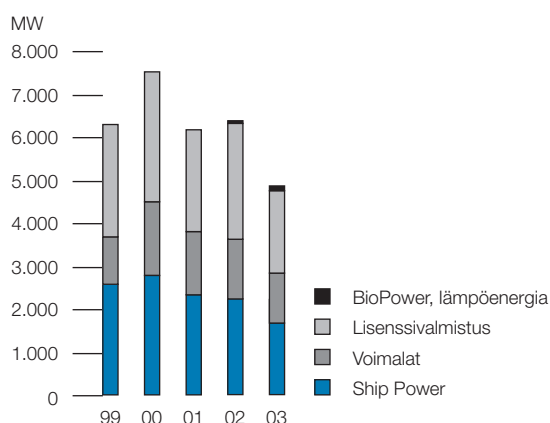
Vuonna 2004 Power-toimialojen liikevaihdon odotetaan kasvavan ja toiminnallisen kannattavuuden paranevan hieman. Valuuttakurssien epäsuotuisa kehitys kasvattaa hintapaineita. Kapasiteetin leikkausten vaikutukset tuloksen parantumisena näkyvät vuoden 2005 aikana. Power-toimialojen 7–8% liikevoittotavoite saavutetaan vuoden 2005 loppuun mennessä.

Kysynnän odotetaan paranevan erikoisteräs- ja ajoneuvo-markkinoilla vuoden 2004 aikana. Imatra Steelin liikevaihdon odotetaan kasvavan ja tuloksen paranevan tehtyjen investointien ja tervehdyttämistoimenpiteiden ansiosta.

4. päivänä helmikuuta 2004

Hallitus

Toimitetut megawattit

Konsernin tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma MEUR	viite	2003	%	2002	%
Liikevaihto	1,2	2.357,5	100,0	2.519,0	100,0
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+), vähennys (-)		-24,0		-72,0	
Valmistus omaan käyttöön		1,6		1,3	
Liiketoiminnan muut tuotot	3	37,9		138,3	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		-809,4		-977,7	
Varastojen muutos		-25,0		19,0	
Ulkopuoliset palvelut		-532,5		-523,6	
		-1.367,0		-1.482,3	
Henkilöstökulut	4	-554,4		-548,9	
Poistot ja arvonalentumiset	5	-156,0		-105,4	
Liiketoiminnan muut kulut		-314,0		-261,6	
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		0,0		0,4	
Liiketulos		-18,4	-0,8	188,9	7,5
Rahoitustuotot ja -kulut	6				
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista		6,8		7,1	
Muut korko- ja rahoitustuotot		12,6		15,1	
Kurssierot		-0,5		-7,1	
Korko- ja muut rahoituskulut		-34,8		-33,6	
		-15,9		-18,5	
Tulos ennen veroja		-34,4		170,4	
Tuloverot	8	-4,0		-47,6	
Vähemmistöosuus		-0,9		-1,0	
Tilikauden tulos		-39,3	-1,7	121,9	4,8

Konsernin rahoituslaskelma
MEUR

2003

2002

Liiketoiminnan rahavirta:

Liiketulos	-18,4	188,9
Oikaisut liikeloksesta:		
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,0	-0,4
Poistot ja arvonalentumiset	156,0	105,4
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	-24,2	-112,5
Muut oikaisut	1,5	
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	114,9	181,3

Käyttöpääoman muutos:

Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	22,4	23,3
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	59,3	56,1
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys(-)	14,4	-148,4
	96,2	-69,0

Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja

Korko- ja rahoituskulut	-41,5	-45,2
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,7	
Korko- ja rahoitustuotot liiketoiminnasta	38,7	15,0
Tuloverot	-16,9	-26,7
	-19,0	-56,9

Liiketoiminnan rahavirta (A)

192,1 55,4

Investointien rahavirta:

Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-1,3	-347,7
Investoinnit muihin osakkeisiin	-1,3	-7,0
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-62,8	-74,7
Luovutustulot muista sijoituksista	10,8	153,0
Luovutustulot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	28,2	18,7
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	0,9	-1,2
Saadut osingot sijoituksista	6,6	6,3
Tuloverot osakkeiden myyntivoitoista	-3,3	-33,9
Investointien rahavirta (B)	-22,2	-286,5

Rahavirta investointien jälkeen

169,9 -231,1

Rahoituksen rahavirta:

Maksullinen osakeanti	1,4	
Lainasaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	7,1	6,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys(-)	-62,5	254,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	303,0	472,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-337,0	-276,1
Maksetut osingot	-104,6	-238,6
Muut muutokset	-13,1	14,9
Rahoituksen rahavirta (C)	-205,8	232,3

Likvidien varojen muutos (A+B+C), lisäys(+)/vähennys(-)

-35,9 1,3

Likvidit varat tilikauden alussa
Likvidit varat tilikauden lopussa

185,8 184,6
150,0 185,8

Konsolidoinnin kurssimuutosten vaikutus on eliminoitu.

Tase, vastaavaa MEUR	viite	31.12.2003	%	31.12.2002	%
Pysyvät vastaavat	9				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		14,6		17,2	
Konserniliikearvo		354,0		390,2	
Muut pitkävaikutteiset menot		22,7		30,6	
		391,3	16,4	438,0	16,3
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		37,5		38,7	
Rakennukset ja rakennelmat		116,7		136,9	
Koneet ja kalusto		177,5		222,5	
Muut aineelliset hyödykkeet		24,8		31,0	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		32,8		32,0	
		389,3	16,3	461,1	17,2
Sijoitukset					
Osakkeet osakkuusyhtiöissä		2,7		3,4	
Saamiset osakkuusyhtiöiltä		2,3		2,8	
Muut osakkeet ja osuudet		96,8		108,1	
Muut saamiset		4,8		5,3	
		106,7	4,5	119,6	4,5
Pysyvät vastaavat yhteensä		887,3	37,2	1.018,7	37,9
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		250,6		280,8	
Keskeneräiset tuotteet		261,2		293,3	
Valmiit tuotteet/tavarat		36,3		36,7	
Ennakkomaksut		7,4		17,3	
		555,5	23,3	628,1	23,4
Pitkäaikaiset saamiset	10				
Myyntisaamiset				0,8	
Lainasaamiset		7,2		9,2	
Laskennalliset verosaatatavat	11	66,6		56,3	
Muut saamiset		0,5		0,3	
Siirtosaamiset	13	0,3		0,1	
		74,6	3,1	66,7	2,5
Lyhytaikaiset saamiset	12				
Myyntisaamiset		547,1		606,0	
Saamiset osakkuusyhtiöiltä		4,6		3,2	
Lainasaamiset		10,6		28,9	
Laskennalliset verosaatatavat	11	10,1		10,9	
Muut saamiset		63,2		59,3	
Siirtosaamiset	13	79,7		77,3	
		715,4	30,0	785,6	29,3
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet		11,1		9,4	
Muut arvopaperit		4,0		4,8	
		15,0	0,6	14,2	0,5
Rahat ja pankkisaamiset		134,9	5,7	171,6	6,4
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		1.495,6	62,8	1.666,3	62,1
Vastaavaa		2.382,9	100,0	2.685,0	100,0

Tase, vastattavaa MEUR	viite	31.12.2003	%	31.12.2002	%
Oma pääoma	14,15				
Osakepääoma		208,8		208,1	
Ylikurssirahasto		117,9		117,1	
Muut rahastot		62,4		51,1	
Kertyneet voittovarot		427,5		426,9	
Tilikauden tulos		-39,3		121,9	
		777,1	32,6	925,2	34,5
Vaihdettavat pääomalainat		27,5	1,2	27,9	1,0
Oma pääoma yhteensä		804,6	33,8	953,1	35,5
Vähemmistöosuus		6,1	0,3	6,5	0,2
Pakolliset varaukset	16				
Eläkevaraukset		39,7		40,7	
Muut pakolliset varaukset		195,5		197,5	
		235,1	9,9	238,2	8,9
Vieras pääoma	17				
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		204,6		171,4	
Eläkelainat		77,7		103,4	
Laskennallinen verovelka	18	38,1		39,9	
Muut pitkäaikaiset velat		6,8		7,9	
		327,2	13,7	322,7	12,0
Lyhytaikainen	20				
Lainat rahoituslaitoksilta		179,3		312,6	
Eläkelainat		25,7		26,3	
Saadut ennakot		142,8		158,9	
Ostovelat		353,9		321,6	
Velat osakkuusyhtiöille		0,4		1,3	
Muut lyhytaikaiset velat		33,8		40,0	
Siirtovelat	19	274,1		303,8	
		1.009,9	42,4	1.164,6	43,4
Vieras pääoma yhteensä		1.337,1	56,1	1.487,3	55,4
Vastattavaa		2.382,9	100,0	2.685,0	100,0

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma MEUR

	viite	2003	2002
Liikevaihto		7,6	7,0
Liiketoiminnan muut tuotot	3	33,3	138,9
Henkilöstökulut	4	-17,5	-15,1
Poistot ja arvonalentumiset	5	-6,7	-5,1
Liiketoiminnan muut kulut		-31,4	-40,8
Liiketulos		-14,7	85,1
Rahoitustuotot ja -kulut	6		
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista		5,7	12,9
Muut korko- ja rahoitustuotot		32,4	37,1
Kurssierot		22,1	17,5
Korko- ja muut rahoituskulut		-27,0	-23,9
		33,3	43,6
Tulos ennen satunnaisia eriä		18,5	128,7
Satunnaiset erät	7		
Konserniavustus		16,2	-20,0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		34,7	108,7
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos	5	-0,3	0,1
Tulos ennen veroja		34,4	108,8
Tuloverot	8	-6,1	-30,9
Tilikauden tulos		28,2	77,9

Emoyhtiön rahoituslaskelma MEUR

	2003	2002
Liiketoiminnan rahavirta:		
Liiketulos	-14,7	85,1
Oikaisut liiketulokseen:		
Poistot ja arvonalentumiset	6,7	5,1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	-18,4	-120,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-26,4	-30,6
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-3,0	0,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys(-)	4,0	1,3
	1,0	1,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-25,4	-29,3
Korko- ja rahoituskulut	-41,0	-23,9
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,2	0,1
Korko- ja rahoitustuotot liiketoiminnasta	71,0	49,2
Tuloverot	-2,8	2,9
	27,4	28,3
Liiketoiminnan rahavirta (A)	2,0	-1,0
Investointien rahavirta:		
Investoinnit osakkeisiin	-0,7	-2,2
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11,9	-15,6
Luovutustulot muista sijoituksista	19,8	144,5
Luovutustulot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	3,2	7,3
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1,5	-1,6
Saadut osingot sijoituksista	5,6	6,0
Tuloverot osakkeiden myyntivoitoista	-3,3	-33,9
Investointien rahavirta (B)	14,1	104,5
Rahavirta investointien jälkeen	16,1	103,5
Rahoituksen rahavirta:		
Maksullinen osakeanti	1,4	
Lainasaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	88,0	-227,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys(-)	-25,3	190,4
Pitkäaikaisten lainojen nostot	301,8	453,4
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-279,9	-268,0
Konserniavustukset	-20,0	-34,0
Maksetut osingot	-104,1	-237,8
Muut muutokset	0,0	2,7
Rahoituksen rahavirta (C)	-38,1	-121,1
Likvidien varojen muutos (A+B+C), lisäys(+)/vähennys(-)	-22,0	-17,6
Likvidit varat tilikauden alussa	97,6	115,2
Likvidit varat tilikauden lopussa	75,6	97,6

Emoyhtiön tase, vastaavaa MEUR	viite	31.12.2003	31.12.2002
Pysyvät vastaavat	9		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		1,1	1,2
Muut pitkävaikutteiset menot		16,7	14,5
		17,8	15,6
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		16,5	17,2
Rakennukset ja rakennelmat		6,6	7,1
Koneet ja kalusto		3,1	3,9
Muut aineelliset hyödykkeet		0,8	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		16,0	12,5
		43,0	41,2
Sijoitukset			
Osakkeet saman konsernin yrityksissä		528,8	529,5
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		4,0	4,9
Osakkeet osakkuusyhtiöissä		0,0	0,0
Saamiset osakkuusyrityksiltä		2,3	2,8
Muut osakkeet ja osuudet		53,1	55,8
Muut saamiset		3,2	3,2
		591,4	596,3
Pysyvät vastaavat yhteensä		652,2	653,1
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	10		
Myyntisaamiset			0,8
Lainasaamiset		3,9	3,3
Siirtosaamiset		0,0	0,0
		3,9	4,1
Lyhytaikaiset saamiset	12		
Myyntisaamiset		7,2	8,2
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		791,8	870,5
Saamiset osakkuusyrityksiltä		3,3	0,0
Lainasaamiset		0,4	0,5
Muut saamiset		5,4	5,2
Siirtosaamiset	13	11,8	12,2
		819,8	896,6
Rahoitusarvopaperit			
Muut arvopaperit		4,0	4,8
		4,0	4,8
Rahat ja pankkisaamiset		71,6	92,9
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		899,3	998,3
Vastaavaa yhteensä		1.551,5	1.651,4

Emoyhtiön tase, vastattavaa MEUR	viite	31.12.2003	31.12.2002
Oma pääoma	14,15		
Osakepääoma		208,8	208,1
Ylikurssirahasto		117,9	117,1
Kertyneet voittovarot		544,6	571,4
Tilikauden tulos		28,2	77,9
		899,5	974,6
Vaihdettavat pääomalainat		27,5	27,9
Oma pääoma yhteensä		927,0	1.002,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		4,8	4,4
Pakolliset varaukset	16	2,5	4,0
Vieras pääoma	17		
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		148,4	104,2
Eläkelainat		57,2	78,9
		205,5	183,1
Lyhytaikainen	20		
Lainat rahoituslaitoksilta		164,5	256,8
Eläkelainat		21,8	21,8
Saadut ennakot			0,0
Ostovelat		6,9	1,9
Velat saman konsernin yrityksille		196,2	152,5
Muut lyhytaikaiset velat		1,8	1,7
Siirtovelat	19	20,5	22,7
		411,7	457,4
Vieras pääoma yhteensä		617,2	640,5
Vastattavaa yhteensä		1.551,5	1.651,4

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Wärtsilä-konsernin tilinpäätös on laadittu Suomessa olevien lakien ja säännösten mukaan konsernin yhtenäisiä laskentaperiaatteita noudattaen.

Laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna.

Tilinpäätös on laadittu euroina. Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitolain mukaisesti tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on konsolidoitu emoyhtiö Wärtsilä Oyj Abp ja sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt (yli 50% äänimäärästä) ja osakkuusyhtiöt. Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt sekä osakkuusyhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankinta- tai perustamishetkestä omistuksen loppuun. Konsolidoimatta on jätetty eräät kiinteistö- ja asuntoyhtiöt sekä konsernin omistama jälleenvakuutusyhtiö. Näiden yhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, voitonjako, saamiset ja velat sekä sisäisten tapahtumien realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä. Vähemmistöosuus tuloksesta esitetään tuloslaskelmassa omana eränään verojen jälkeen. Vähemmistön osuus omasta pääomasta esitetään myös omana eränään konsernin taseessa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomelmällä. Liikearvoa laskettaessa hankintamenosta vähennetään konsernin osuus hankittujen yhtiöiden omasta pääomasta mukaan luettuna vapaaehtoiset varaukset verovelalla vähennettynä. Hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman erotuksesta on pysyvien vastaavien omaisuuserille kohdistettu se osa, jolla pysyvien vastaavien käyvän arvon voidaan katsoa ylittävän tasearvon. Ylijäävä osa on käsitelty liikearvona. Liikearvo poistetaan vaikutusaikanaan, kuitenkin enintään 20 vuoden kuluessa. Poistoajan määrittelyyn ovat vaikuttaneet konsernin strategiset suunnitelmat ja toiminnan luonteesta johtuvat pitkäaikaiset tuotto-odotukset.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin (äänivalta 20–50% ja omistusosuus yli 20%) otetaan mukaan konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Konsernin tuloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista huomioiden mahdolliset liikearvon poistot ja saadut osingot. Konsernitaseessa osakkuusyhtiöiden hankintameno ja konsernin omaan pääomaan lisätään konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneestä osakkuusyhtiön nettovarallisuudesta. Liitetieteerittelyssä on lueteltu osakkuusyhtiöosakkeiden kirjanpitoarvot osakkeet omistavassa konserniyhtiössä. Sijoitukset muihin yhtiöihin esitetään taseessa hankintamenon suuruusena ja näiden

osakkeiden kirjanpitoarvoa alennetaan tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.

Ulkomaiset tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskipäivän kursseja. Tase-erät muunnetaan euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Hankintamenomenetelmän soveltamisesta aiheutuvat muutokset merkitään konsernin omaan pääomaan siten, että hankintahetken omaan pääomaan kohdistuva muuntoero kohdistetaan jakokelpoiseen ja jakokelvottomaan omaan pääomaan. Tuloslaskelman ja taseen kääntämisestä eri kursseilla johtuvat erot merkitään konsernin jakokelpoiseen omaan pääomaan.

Euroalueen ulkopuolella ulkomaisten tytäryhtiöiden omat pääomat on pääosin suojattu valuuttamääräisillä lainoilla ja termiinisopimuksilla ns. equity hedging -menetelmää käyttäen, jotta valuuttakurssien vaihtelujen vaikutusta konsernin omaan pääomaan voitaisiin vähentää. Suojauksesta johtuvat kurssierot viedään konsernitaseen oman pääoman muuntoeroja vastaan.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskurssiin. Avoinna olevat valuuttamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja toiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan nettomääräisinä rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset. Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite, paitsi suurten pitkäaikaisten projektitoimitusten kyseessä ollessa, jolloin tuloutus tapahtuu projektin valmiusasteen mukaan.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät lukuun ottamatta rakennus-, kone- ja laitehankintoja, joiden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan poistoina kuluksi. Hollannissa, jossa valtio tukee tutkimus- ja kehitystoimintaa ehdollisin luotoin, on tutkimus- ja kehitysmenot kirjattu näillä luotoilla vähennettyinä. Takaisinmaksu merkitään kuluksi tuloslaskelmaan. Ehdollisten luottojen määrä tilinpäätöshetkellä on ilmoitettu vastuusitoumuksena tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Eläkejärjestelyt

Suomessa lakisääteinen eläkevastuu ja mahdollinen lisä-eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä ja kirjattu eläkevakuutusyhtiöiden laskelmien ja veloitusten mukaisesti. Suomen ulkopuolella olevissa yhtiöissä henkilöstön eläketurva on järjestetty ja eläkevastuut kirjattu paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Kattamattoman eläkevastuun muutos merkitään tuloslaskelmaan ja vastuu sisältyy taseessa pakollisiin varauksiin.

Takuukustannukset

Luovutettuja tuotteita koskevat, arvioidut tulevat takuukustannukset sisältyvät pakollisiin varauksiin. Toteutuneet takuukustannukset takuuvastuun muutoksella huomioon otettuina rasittavat tilikauden tulosta.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon, johon sisältyy välittömien valmistuskustannusten lisäksi osuus hankinnan ja tuotannon välillisistä kustannuksista.

Vaihto-omaisuushyödykkeiden arvostuksen ylärajana on todennäköinen luovutushinta.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä tehdyillä poistoilla. Eräiden maa-alueiden ja rakennusten tasearvoihin sisältyy arvonorotuksia, jotka on esitetty taseen liitetiedoissa.

Poistojen perusteena olevat ohjeelliset pysyvien vastaavien pitoajat ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta
Rakennukset	10-40 vuotta
Koneet ja kalusto	5-20 vuotta

Leasing

Käyttöleasingmaksut on käsitelty vuokratuloina. Olennaiset rahoitusleasingkohteet on aktivoitu käyttöomaisuuteen.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomia eriä.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirtoja ovat vapaaehtoiset varaukset ja poistoero. Konsernitilinpäätöksessä kertyneiden tilinpäätössiirtojen määrä on jaettu verovelaksi ja omaksi pääomaksi. Tilinpäätössiirtojen muutos tilikaudelta verovelalla vähennettynä sisältyy tilikauden tulokseen. Tilinpäätössiirtojen omaan pääomaan merkittyä osaa ei lueta konsernin jakokelpoisiin varoihin.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Näitä voivat olla esimerkiksi yhtiön vastuulla oleva kattamaton eläkevastuu, takuuvaraus, keskeneräisten projektien ennakoitu tappio ja uudelleenjärjestelyistä aiheutuneet kulut. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu konserniyhtiöiden tilikauden tuloksista paikallisten verosäännösten perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennalliset verot. Satunnaisiin eriin kohdistuvat verot esitetään liitetiedoissa.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Vaihdeettavat pääomalainat

Wärtsilä Oyj Abp:llä on kaksi pääomalainaehdoista vaihdettavaa debentuurilainaa, jotka on kirjattu erikseen oman pääoman erinä. Lainojen ehdot on kerrottu liitetietojen ao. kohdassa.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Tilinpäätöksen liitetiedot

MEUR	2003	%	Konserni		2003	%	Power-toimialat	
			2002	%			2002	%
1. Liikevaihto maittain								
Italia	154,9	6,6	198,5	7,9	143,1	6,6	187,1	8,1
Ranska	132,0	5,6	145,0	5,8	113,9	5,3	128,1	5,5
Saksa	126,1	5,3	140,1	5,6	97,4	4,5	112,2	4,8
Ruotsi	101,0	4,3	86,9	3,5	30,4	1,4	18,6	0,8
Iso-Britannia	93,0	3,9	88,0	3,5	67,4	3,1	62,7	2,7
Espanja	92,6	3,9	50,7	2,0	91,8	4,3	49,4	2,1
Alankomaat	89,6	3,8	85,7	3,4	88,9	4,1	84,8	3,7
Norja	83,7	3,6	124,0	4,9	79,4	3,7	118,6	5,1
Suomi	68,4	2,9	84,5	3,4	38,7	1,8	56,8	2,4
Tanska	47,1	2,0	47,7	1,9	45,7	2,1	46,2	2,0
Portugali	31,7	1,3	21,6	0,9	31,7	1,5	21,6	0,9
Muut Euroopan maat	156,9	6,7	156,7	6,2	150,7	7,0	147,1	6,3
Eurooppa yhteensä	1.177,1	49,9	1.229,3	48,8	979,0	45,4	1.033,2	44,5
Lähi-idän maat	116,5	4,9	138,3	5,5	115,8	5,4	138,1	6,0
Kiina ja Hongkong	101,7	4,3	92,1	3,7	101,7	4,7	92,1	4,0
Intia	100,3	4,3	108,7	4,3	100,3	4,7	108,7	4,7
Japani	72,5	3,1	75,3	3,0	72,5	3,4	75,3	3,2
Korea	49,7	2,1	68,3	2,7	49,7	2,3	68,3	2,9
Indonesia	42,2	1,8	24,9	1,0	42,2	2,0	24,9	1,1
Singapore	41,3	1,8	45,1	1,8	40,7	1,9	44,8	1,9
Pakistan	14,8	0,6	19,9	0,8	14,8	0,7	19,9	0,9
Muut Aasian maat	89,8	3,8	79,6	3,2	89,8	4,2	79,6	3,4
Aasia yhteensä	628,7	26,7	652,4	25,9	627,5	29,1	651,9	28,1
USA ja Kanada	140,8	6,0	177,1	7,0	138,8	6,4	175,0	7,5
Väli-Amerikka	123,1	5,2	146,5	5,8	123,1	5,7	146,5	6,3
Etelä-Amerikka	114,8	4,9	225,6	9,0	114,8	5,3	225,6	9,7
Amerikka yhteensä	378,8	16,1	549,2	21,8	376,7	17,5	547,1	23,6
Afrikan maat	137,1	5,8	66,1	2,6	137,1	6,4	66,1	2,8
Muut maat	35,9	1,5	22,1	0,9	35,5	1,6	21,7	0,9
Yhteensä	2.357,5	100,0	2.519,0	100,0	2.155,8	100,0	2.319,9	100,0

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
--	------	------------------	------	------------------

2. Valmiusasteen mukaan tuloutettavat projektit

Projektien tuloutus

Kesken olevat projektit	764,3	446,8
Kesken olevista projekteista tulouttamatta	271,7	92,1
Tuloutettu katekertymä	14,8	23,2

3. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot	3,3	2,5	2,8	2,8
Pysyvien vastaavien realisointivoitot	24,2	116,9	18,4	123,4
Muut liiketoiminnan tuotot	10,4	18,9	12,1	12,7
Yhteensä	37,9	138,3	33,3	138,9

4. Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	447,7	434,2	13,7	11,7
Eläkekulut	22,5	24,8	2,7	2,6
Muut pakolliset henkilösivukulut	84,2	89,9	1,2	0,7
Yhteensä	554,4	548,9	17,5	15,1

Eläkekustannukset sisältävät ainoastaan suomalaisten yhtiöiden vaikutuksen.
Ulkomaisten yhtiöiden vaikutus on sisällytetty riville Muut pakolliset henkilösivukulut.

Palkat ja palkkiot

Toimitusjohtajat ja hallitusten jäsenet	16,0	16,6	0,9	0,7
---	------	------	-----	-----

Emoyhtiön ja eräiden konserniyhtiöiden toimitusjohtajien oikeus siirtyä eläkkeelle on sovittu alkavaksi 60 vuoden iässä.
Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan sekä hänen suoranaisten alaisten palkoista ja palkkioista.

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana				
Power-toimialat	10.976	11.024	198	177
Imatra Steel	1.317	1.393		
Yhteensä	12.293	12.417	198	177
5. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	3,4	2,5	0,1	0,0
Konserniliikearvo	27,0	22,8		
Muut pitkävaikutteiset menot	7,3	5,4	4,9	3,3
Rakennukset ja rakennelmat	10,8	13,7	0,6	0,6
Koneet ja kalusto	46,7	48,9	1,2	1,1
Muut aineelliset hyödykkeet	5,8	9,8	0,0	0,0
Keskeneräiset hankinnat	0,1		0,0	
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	101,0	103,1	6,7	5,1
Kirjanpidon poistot yhteensä			7,0	5,0
Poistojen erotus			-0,3	0,1
Myytyjen pysyvien vastaavien poistoero-oikaisu			-0,1	0,0
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset	55,0	2,3		
Poistoero tilikauden alussa			4,4	4,6
Poistoeron muutos			0,3	-0,1
Poistoero tilikauden lopussa			4,8	4,4
6. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä				4,3
Osakkuusyhtiöiltä	0,2		0,2	
Muilta	6,6	7,1	5,6	8,6
Yhteensä	6,8	7,1	5,7	12,9
Muut korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			25,2	29,3
Muilta	10,7	13,7	6,0	7,5
Yhteensä	10,7	13,7	31,2	36,8
Muut rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			0,0	0,1
Muilta	1,9	1,3	1,2	0,2
Yhteensä	1,9	1,3	1,2	0,3
Kurssierot	-0,5	-7,1	22,1	17,5
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,0	-0,1		
Korkokulut				
Saman konsernin yrityksille			-3,2	-3,7
Muille	-29,5	-28,5	-21,2	-18,6
Yhteensä	-29,5	-28,5	-24,4	-22,3
Muut rahoituskulut				
Muille	-5,3	-5,0	-2,6	-1,6
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-15,9	-18,5	33,3	43,6

	2003	Konserni 2002		2003	Emoyhtiö 2002			
7. Satunnaiset tuotot ja -kulut								
Annetut/Saadut konserniavustukset				16,2	-20,0			
8. Verot								
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta								
Tilikaudelta	-35,3	-54,1		-8,0	-30,5			
Edellisiltä tilikausilta	19,7	-4,7		1,9	-0,5			
Laskennallisten verojen muutos	11,5	11,3						
Yhteensä	-4,0	-47,6		-6,1	-30,9			
Tuloverot satunnaisista eristä				-4,7	5,8			
9. Pysyvät vastaavat								
	Hankinta- meno tilikauden alussa	Lisä- ykset	Vähen- nykset	Kertyneet poistot tilikauden alussa	Vähennysten kertyneet poistot	Kauden poistot	Arvon- alentumiset ja niiden palautukset	Jäännös- arvo tilikauden lopussa
Konserni								
Aineettomat oikeudet	25,7	0,9		-8,6		-3,4	0,0	14,6
Konserniaktiiva	450,9	0,6	-2,6	-67,9		-27,0		354,0
Muut pitkävaikutteiset menot	94,7	9,1		-65,1		-7,3	-8,7	22,7
Konserni 2003	571,3	10,7	-2,6	-141,7		-37,6	-8,7	391,3
Konserni 2002	256,5	315,9		-103,7		-30,7		438,0
Aineelliset hyödykkeet								
Maa- ja vesialueet	38,6	0,5	-1,6	-0,1				37,5
Rakennukset ja rakennelmat	237,1	2,9	-8,8	-100,8	5,2	-10,8	-8,1	116,7
Koneet ja kalusto	629,5	36,1	-6,1	-403,8	6,1	-46,7	-37,6	177,5
Keskeneräiset hankinnat	20,9	12,3		-0,4		-0,1		32,7
Muut aineelliset hyödykkeet	59,0	5,2	-6,9	-31,5	5,4	-5,8	-0,6	24,8
Ennakkomaksut	0,0	0,2						0,2
Konserni 2003	985,1	57,2	-23,3	-536,6	16,6	-63,4	-46,3	389,3
Konserni 2002	1 041,3	115,6	-142,4	-538,4	59,6	-72,4	-2,3	461,1
Sijoitukset								
Osakkeet osakkuusyhtiöissä	3,4	0,0	-0,7	0,0				2,7
Saamiset osakkuusyhtiöiltä	2,8		-0,5	0,0				2,3
Osakkeet muissa yrityksissä	101,9	1,3	-5,7	-0,7				96,8
Saamiset muilta yrityksiltä	5,3		-0,5					4,8
Konserni 2003	113,5	1,3	-7,4	-0,7				106,7
Konserni 2002	158,3	6,9	-44,7	-0,9				119,7

Pysyvät vastaavat

	Hankinta- meno tilikauden alussa	Lisä- ykset	Vähen- nykset	Kertyneet poistot tilikauden alussa	Vähennysten kertyneet poistot	Kauden poistot	Arvon- alentumiset ja niiden palautukset	Jäännös- arvo tilikauden lopussa
Emoyhtiö								
Aineettomat hyödykkeet								
Aineettomat oikeudet	1,5			-0,3		-0,1		1,1
Muut pitkävaikutteiset menot	33,2	7,1		-18,7		-4,9		16,7
Emoyhtiö 2003	34,7	7,1		-19,1		-4,9		17,8
Emoyhtiö 2002	24,3	10,4		-15,7		-3,3		15,6
Aineelliset hyödykkeet								
Maa- ja vesialueet	17,2	0,0	-0,7					16,5
Rakennukset ja rakennelmat	25,1	0,8	-2,2	-18,3	1,7	-0,6		6,6
Koneet ja kalusto	12,0	0,4	0,0	-8,2	0,0	-1,2		3,1
Keskeneräiset hankinnat	12,5	3,5						16,0
Muut aineelliset hyödykkeet	1,8	0,1	0,0	-0,9		0,0		0,8
Emoyhtiö 2003	68,7	4,8	-2,9	-27,5	1,7	-1,8		43,0
Emoyhtiö 2002	66,6	5,1	-1,4	-27,5	0,1	-1,8		41,2
Sijoitukset								
Osakkeet saman konsernin yrityksissä	529,5		-0,7					528,8
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	4,9		-1,0					4,0
Osakkeet osakkuusyhtiöissä	0,0	0,0	0,0					0,0
Saamiset osakkuusyhtiöiltä	2,8		-0,5					2,3
Osakkeet muissa yrityksissä	55,8	0,7	-3,4					53,1
Saamiset muilta yrityksiltä	3,2		0,0					3,2
Emoyhtiö 2003	596,2	0,7	-5,5					591,4
Emoyhtiö 2002	613,6	4,9	-22,3					596,3

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
--	------	------------------	------	------------------

10. Pitkäaikaisten saamisten erittely

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Pitkäaikaiset sijoitukset			4,0	4,9
Lainasaamiset			1,2	
Yhteensä			5,2	4,9

Saamiset osakkuusyhtiöiltä

Pitkäaikaiset sijoitukset	2,3	2,8	2,3	2,8
---------------------------	-----	-----	-----	-----

11. Laskennallisten verosaamisten erittely

Vahvistetuista tappioista	32,8	45,2		
Jaksotuseroista	31,2	7,4		
Yhdistelytoimenpiteistä	12,8	14,6		
Yhteensä	76,7	67,2		

12. Lyhytaikaisten saamisten erittely

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Myyntisaamiset			5,2	8,4
Lainasaamiset			782,4	854,1
Siirtosaamiset			4,1	8,1
Yhteensä			791,8	870,5

Saamiset osakkuusyhtiöiltä

Myyntisaamiset	1,3	3,2	0,0	0,0
Siirtosaamiset	3,3	0,0	3,3	
Yhteensä	4,6	3,2	3,3	0,0

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
13. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Korot	3,8	2,9	3,1	2,5
Muut rahoituserät	9,0	7,1	8,1	5,4
Tulo- ja muut verot	16,6	23,8		2,6
Muut	50,7	43,6	0,5	1,7
Yhteensä	80,1	77,4	11,8	12,2
14. Oma pääoma				
Osakepääoma				
Osakepääoma tilikauden alussa				
Sarja A	54,0	54,0	54,0	54,0
Sarja B	154,2	154,1	154,2	154,1
Yhteensä	208,1	208,1	208,1	208,1
Osakemerkintä optio-oikeuksilla				
Debenttuurien vaihto	0,5		0,5	
	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	0,6	0,1	0,6	0,1
Osakepääoma tilikauden lopussa				
Sarja A	54,0	54,0	54,0	54,0
Sarja B	154,8	154,1	154,8	154,1
Yhteensä	208,8	208,1	208,8	208,1
Ylikurssirahasto				
Ylikurssirahasto tilikauden alussa	117,1	117,0	117,1	117,0
Emissiovoitto	0,7	0,2	0,7	0,2
Ylikurssirahasto tilikauden lopussa	117,9	117,1	117,9	117,1
Muut rahastot				
Muut rahastot tilikauden alussa	51,1	60,5		
Siirrot kertyneistä voittovaroista	0,5	1,1		
Muuntoerot ja muut muutokset	10,7	-10,5		
Muut rahastot tilikauden lopussa	62,4	51,1		
Kertyneet voittovarot				
Kertyneet voittovarot tilikauden alussa	548,8	658,0	649,3	810,6
Siirrot muihin rahastoihin	-0,5	-1,1		
Osingonjako	-14,9	-29,7	-14,9	-29,7
Ylimääräinen osinko	-89,2	-208,1	-89,2	-208,1
Arvonkorotuksen peruutus	-0,6	-1,3	-0,6	-1,3
Arvonkorotusten laskennallisen verovelan nettomuutos	0,2	0,4		
Muuntoeron muutos	-16,3	8,8		
Tilikauden tulos	-39,3	121,9	28,2	77,9
Kertyneet voittovarot tilikauden lopussa	388,1	548,8	572,9	649,3
Jakokelpoiset varat				
Kertyneet voittovarot tilikauden lopussa	388,1	548,8	572,9	649,3
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero	-29,4	-37,0		
Laskennalliset verovelat	9,0	11,2		
Jakokelvottomat antivoitot	-6,1	-6,1		
Jakokelpoiset varat	361,6	516,9	572,9	649,3

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
15. Vaihtovelkakirjalainat	27,5	27,9	27,5	27,9

Olenneimmat lainaehdot:

- * Sisältää kaksi pääomalainaehtoista vaihdettavaa debentuurilainaa, kummankin pääoma liikkeeselaskettaessa 58,9 MEUR.
- * Lainoihin perustuvilla saatavilla on Wärtsilä Oyj Abp:n mahdollisessa selvitystilassa tai konkurssissa huonompi etuoikeus kuin Wärtsilä Oyj Abp:n muilla sitoumuksilla ja yhtäläinen etuoikeus kuin muilla vastaavilla omaa pääomaa vahvistavilla lainoilla.
- * Lainat on päivätty 24.3.1994. Lainoilla ei ole vakuutta ja ne ovat eräpäivättömiä.
- * Wärtsilä Oyj Abp voi maksaa lainat korkoineen 2.5.2004 alkaen milloin tahansa, mikäli yhtiölle ja konsernille jää täysi kate sidotulle pääomalle. Lisäksi samoin edellytyksin Wärtsilä Oyj Abp:lla on oikeus maksaa lainat takaisin, jos osakkeen kurssi ylittää vaihtohinnan vähintään 40 prosentilla. Debentuurin haltijalla on tällöin ennen takaisinmaksua oikeus vaihtaa debentuurinsa osakkeiksi.
- * Lainan korko on 2.5.2004 asti kiinteä 7,8 prosenttia. Tämän jälkeen korko on 5 prosenttiyksikköä yli 12 kk:n Euribor-koron.
- * Korkoa voidaan maksaa vuosittain ainoastaan siltä osin kuin maksun määrä ei ylitä viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun yhtiön taseen ja konsernitaseen mukaista voitonjakokelpoisen oman pääoman määrää. Maksamatta jäänyt korko jää yhtiön velaksi. Korko maksetaan ennen osinkoa.
- * A-sarjan osakkeisiin vaihdettavasta lainasta annettava 1.681,88 euron nimellisarvoinen debenttuuri oikeuttaa vaihtoon, jossa saa 70 A-sarjan ja 70 B-sarjan osaketta. Täten vaihdettavien yhden A-sarjan ja yhden B-sarjan osakkeen yhteenlaskettu vaihtohinta on 24,02 euroa.
- * B-sarjan osakkeisiin vaihdettavasta lainasta annettava 1.681,88 euron nimellisarvoinen debenttuuri oikeuttaa vaihtoon, jossa saa 140 B-sarjan osaketta. Täten vaihdettavien kahden B-sarjan osakkeen yhteenlaskettu vaihtohinta on 24,02 euroa.
- * Vaihto-oikeus alkoi 1.6.1994 ja vuosittainen vaihto aika on 2.1.-30.11. Vaihto-oikeus päättyy 14 päivää ennen laina-ajan päättymistä.
- * Vaihto-oikeuksien nojalla on tilikauden aikana vaihdettu yhteensä 3.150 kpl A-osakkeita ja 28.910 kpl B-osakkeita. Tämä vastaa lainapääomana yhteensä 385.150,35 euroa, jolla määrällä lainan pääoma on alentunut.

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
16. Pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	39,7	40,7		
Muut varaukset				
Takuuvaraukset	60,5	84,2		
Ennakoidut tappiot	13,4	26,3		
Oikeudenkäynnit	13,1	11,2		
Muut	108,4	75,8	2,5	4,0
Muut varaukset yhteensä	195,5	197,5	2,5	4,0
Pakolliset varaukset yhteensä	235,1	238,2	2,5	4,0
Pakollisten varausten muutos	-3,1	-29,4	-1,4	0,0

17. Vieras pääoma

Pitkäaikainen

Koroton	39,0	41,5		
Korollinen	288,2	281,2	205,5	183,1
Yhteensä	327,2	322,7	205,5	183,1

Lyhytaikainen

Koroton	801,3	821,5	31,4	50,3
Korollinen	208,6	343,1	380,2	407,1
Yhteensä	1.009,9	1.164,6	411,7	457,4

Optiolaina 1996

Olenneimmat lainaehdot:

- * Pääoma 30.274 EUR.
- * Kuhunkin 168,19 EUR lainaosuuteen sisältyy oikeus merkitä 1.200 kappaletta 3,50 euron nimellisarvoisia B-osakkeita merkintähintaan EUR 7,99 osakkeelta.
- * Laina on päivätty 2.5.1996. Vaihto-oikeus alkoi 1.9.1996 ja päättyi 2.5.2003.
- * Korko Suomen Pankin peruskorko -1 prosenttiyksikkö.
- * Lainaa merkitsi 34 konsernin ja toimialojen johtoon kuuluvaa henkilöä.

Konsernin pitkäaikaiset lainat ja niiden lyhennysohjelma

	Pankki-lainat	Eläke-lainat	Muut lainat	Yhteensä	Vahvistettujen luottolimittien erääntyminen
2004	10,7	25,7	1,1	37,6	67,4
2005	11,0	25,1	2,9	39,0	82,4
2006	9,7	25,1	0,1	34,8	38,0
2007	11,2	16,9		28,1	93,5
2008	9,3	3,3		12,6	30,0
2009-	163,4	7,4	3,0	173,7	
Yhteensä 31.12.2003	215,3	103,4	7,1	325,8	311,3
Yhteensä 31.12.2002	222,9	129,8	7,4	360,1	355,3
Pitkäaikaiset lainat valuutoittain	31.12.2003	31.12.2002			
EUR	91%	73%			
USD	0%	13%			
GBP	6%	6%			
Muut valuutat	3%	8%			

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
--	------	---------------	------	---------------

18. Laskennallisten verovelkojen erittely

Tilinpäätössiirroista	16,4	16,8		
Arvonkorotuksista	4,4	4,9		
Jaksotuseroista	10,7	11,6		
Yhdistelytoimenpiteistä	6,6	6,6		
Yhteensä	38,1	39,9		

19. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Projektitkulut	83,7	83,6		
Tulo- ja muut verot	21,1	32,9	2,9	0,0
Henkilöstökulut	70,3	74,7	2,7	3,6
Korot ja muut rahoituserät	27,2	42,7	12,9	12,8
Muut	71,8	69,7	2,0	6,2
Yhteensä	274,1	303,8 ¹	20,5	22,7

¹Takuuvarausten raportointikäytäntö on muuttunut vuonna 2003. Takuuvaraukset raportoidaan osana pakollisia varauksia.

20. Lyhytaikaisten lainojen erittely

Velat konsernin yrityksille

Ostovelat			1,8	4,3
Muut lyhytaikaiset velat			194,3	148,2
Yhteensä			196,2	152,5

Velat osakkuusyhtiöille

Ostovelat	0,3	1,2		
Siirtovelat	0,1	0,1		
Yhteensä	0,4	1,3		

21. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Konserni	2003		2002	
	Taseen velkamäärä	Kiinnitykset	Taseen velkamäärä	Kiinnitykset
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä				
Lainat rahoituslaitoksilta	3,8	8,0	6,4	18,0
Eläkelainat	19,4	38,3	25,0	41,3
Taseen ulkopuoliset vastuut		5,4		5,4
Yhteensä	23,2	51,7	31,4	64,7
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu yritysikiinnityksiä				
Lainat rahoituslaitoksilta	5,3	13,7	1,8	1,9
Taseen ulkopuoliset vastuut	6,9	18,8	9,3	40,0
Yhteensä	12,2	32,5	11,1	41,9

Emoyhtiö

	2003	2002
	Taseen velkamäärä	Taseen velkamäärä
	Kiinnitykset	Kiinnitykset
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	1,8	9,6
Taseen ulkopuoliset vastuut	5,4	5,4
Yhteensä	1,8	15,0

	2003	Konserni 2002	2003	Emoyhtiö 2002
Takaukset ja vastuusitoumukset				
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	258,9	243,9	371,0	392,0
Osakkuusyritysten puolesta	1,1		1,1	
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvot				
Seuraavan vuoden aikana maksettavat	12,1	10,9	2,3	0,6
Seuraavan vuoden jälkeen maksettavat	39,2	34,8	9,7	0,7
Yhteensä	51,3	45,7	12,0	1,2

22. Lähipiirilainat ja muut sitoumukset

Konsernin johdolta ja hallituksen jäseniltä ei ole lainasaamisia.
Johdon ja osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuuta.

23. Johdannaisten nimellisarvot 31.12.2003

	Kokonaismäärä	josta suljettuja sopimuksia
Koronvaihtosopimukset	250,0	160,0
Valuuttatermiinit	968,9	97,0
Valuuttaoptiot, ostetut	184,5	
Yhteensä	1.403,4	257,0

Jos kaikki yllä olevat johdannaiset olisi myyty markkinahintaan vuoden lopussa, nettovaikutus olisi ollut 31,5 milj. euroa.

24. Tilinpäätöskurssit

	31.12.2003	Tilinpäätöskurssi 31.12.2002	2003	Keskikurssi 2002
USD	1,26300	1,04870	1,13090	0,94491
GBP	0,70480	0,65050	0,69190	0,62876
SEK	9,08000	9,15280	9,12436	9,15906
NOK	8,41410	7,27560	7,99946	7,51009
DKK	7,44500	7,42880	7,43069	7,43052
CHF	1,55790	1,45240	1,52073	1,46717
JPY	135,05000	124,39000	130,96500	118,06583
SGD	2,14500	1,81990	1,96990	1,69032
INR	57,54900	50,28500	53,03592	46,17092

Valuuttajakauma	Laskutettu myynti	Liiketoiminnan kulut
Euroalue	60,5 %	66,2 %
USD	17,5 %	11,0 %
SEK	3,2 %	2,8 %
NOK	2,7 %	2,6 %
Muu EU	4,8 %	4,3 %
Muut	11,4 %	13,0 %
	100,0 %	100,0 %

Konsernin myynnin ja liiketoiminnan kulujen jakauma eri valuuttoihin antaa käsityksen konsernin pitkäaikaisesta valuuttaherkyydestä.

25. Osakkeet ja osuudet

Yhtiön nimi ja kotimaa	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %	Kirjanpitoarvo ' 000		Omistus tytäryhtiön kautta
			Wärtsilä Oyj Abp:n suora omistus	Valuutta	
Tytäryhtiöt					
Wärtsilä Technology Oy Ab	Suomi	100	100	EUR	449.064
Wärtsilä Finland Oy	Suomi	100	100	EUR	109.027
Wärtsilä Operations & Maintenance Ltd Oy	Suomi	100	100	EUR	84
Wärtsilä Nederland B.V.	Hollanti	100	100	EUR	141.400
Ciserv Netherlands B.V.	Hollanti	100	100	EUR	956
Wärtsilä Italia S.p.A.	Italia	100	100	EUR	83.447
Wärtsilä Switzerland Ltd.	Sveitsi	100	100	EUR	6.950
Wärtsilä France S.A.S.	Ranska	100	100	EUR	20.000
Wärtsilä Lips Defence S.A.	Ranska	100	100	EUR	3.097
Wärtsilä Propulsion Netherlands B.V.	Hollanti	100	100	EUR	151.989
Wärtsilä Propulsion Singapore Pte Ltd	Singapore	100	100	EUR	28
Wärtsilä Danmark A/S	Tanska	100	100	EUR	9.631
Ciserv Denmark A/S	Tanska	100	100	DKK	41.237
Wärtsilä Sweden AB	Ruotsi	100	100	DKK	150.407
Ciserv AB	Ruotsi	100	100	SEK	41.318
Wärtsilä Norway A/S	Norja	100	100	EUR	10.079
Wärtsilä Propulsion Norway A/S	Norja	100	100	NOK	110.345
Wärtsilä Ibérica S.A.	Espanja	100	100	EUR	3.875
Wärtsilä Portugal Lda.	Portugali	100	100	EUR	222
Wärtsilä Deutschland GmbH	Saksa	100	100	EUR	507
Wärtsilä Propulsion Deutschland GmbH	Saksa	100	100	EUR	783
Deep Sea Seals Ltd	Iso-Britannia	100	100	EUR	81.745
Wärtsilä UK Ltd.	Iso-Britannia	100	100	EUR	5.393
Wärtsilä Ireland Ltd.	Irlanti	100	100	GBP	10
Wärtsilä Polska Sp.z.o.o.	Puola	100	100	EUR	547
Wärtsilä Greece S.A.	Kreikka	100	100	EUR	369
Wärtsilä-Enpa A.S.	Turkki	51	51	EUR	69
Wärtsilä Arab Mediterranean Power Ltd	Egypti	100	100	EUR	37
Wärtsilä North America, Inc.	USA	100	100	USD	81.477
Ciserv USA Inc.	USA	100	100	USD	800
Wärtsilä Development & Financial Services Inc.	USA	100	100	EUR	10.216
Wärtsilä Lips Inc.	USA	100	100	USD	42.336
Wärtsilä Canada Inc.	Kanada	100	100	USD	2.439
Ciserv CGL Canada Inc.	Kanada	100	100	CAD	512
Wärtsilä de Mexico SA	Meksiko	100	100	USD	9.709
Wärtsilä Caribbean, Inc.	Puerto Rico	100	100	USD	0
Wartsila Operations, Inc.	USA	100	100	USD	10
Wärtsilä Latin America Ltd.	Bermuda	100	100	EUR	5.800
Wärtsilä Chile Ltda.	Chile	100	100	USD	2.798
Wärtsilä Ecuador S.A.	Ecuador	100	100	USD	1.991
Wärtsilä do Brasil Ltda.	Brasilia	100	100	USD	3.306
Wärtsilä Colombia S.A.	Kolumbia	100	100	USD	34
Wärtsilä Peru S.A.	Peru	100	100	USD	1.307
Wärtsilä Argentina S.A.	Argentiina	100	100	USD	896
Wärtsilä Venezuela, C.A.	Venezuela	100	100	USD	771
Wärtsilä Bolivia S.A.	Bolivia	100	100	USD	0
Wärtsilä Development & Financial Services Oy	Suomi	100	100	EUR	18.800
Wärtsilä Singapore Pte Ltd.	Singapore	100	100	EUR	3.151
Ciserv Singapore Pte Ltd.	Singapore	100	100	SGD	5.000
Wärtsilä China Ltd.	Hong Kong	100	100	EUR	9.010
Wärtsilä Korea Ltd.	Etelä-Korea	100	100	EUR	894
Wärtsilä Taiwan Ltd.	Taiwan	96,7	96,7	EUR	401
Wärtsilä Philippines Inc.	Filippiinit	100	100	EUR	645
PT. Wärtsilä Indonesia	Indonesia	100	100	EUR	10.289
Wärtsilä Australia Pty Ltd.	Australia	100	100	EUR	1.689
Wärtsilä India Ltd.	Intia	89,6	89,6	EUR	26.342
Wärtsilä Pakistan (Pvt.) Ltd.	Pakistan	100	100	EUR	3.713
Wärtsilä Bangladesh Ltd.	Bangladesh	100	100	EUR	96
Wärtsilä Power Contracting Saudi Arabia Ltd.	Saudi Arabia	60	60	EUR	716
Wärtsilä Gulf FZE	Yhdistyneet Arabi Emiraatit	100	100	EUR	213

Yhtiön nimi ja kotimaa		Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %	Kirjanpitoarvo ' 000 Wärtsilä Oyj Abp:n suora omistus Valuutta	Omistus tytäryhtiön kautta
Ciserv UAE LLC	Yhdistyneet Arabi Emiraatit	49	100	AED	149
Wärtsilä South Africa (Pty) Ltd.	Etelä-Afrikka	100	100	EUR	316
Wärtsilä Eastern Africa Ltd	Kenia	100	100	EUR	15
Wärtsilä Japan Company Ltd	Japani	100	100	EUR	2.261
Japan Marine Technologies Ltd	Japani	93,9	93,9	EUR	56.563
Chuwac Engineering Pte Ltd	Singapore	93,9	93,9	JPY	39.113
Wärtsilä CIS Ltd.	Venäjä	100	100	EUR	858
Imatra Steel Oy Ab	Suomi	100	100	EUR	46.612
Imatra Kilsta AB	Ruotsi	100	100	EUR	3.315
Scottish Stampings Ltd	Iso-Britannia	100	100	SEK	46.080
Imatra Stahl GmbH	Saksa	100	100	EUR	46
Imatra Steel Ltd.	Iso-Britannia	100	100	EUR	65
Imatra Steel S.A.R.L.	Ranska	100	100	EUR	34
Imatra Steel Components Oy	Suomi	100	100	EUR	4.446
Metra Finance Oy Ab	Suomi	100	100	EUR	32.125
Vulcan Insurance Ltd. ¹	Iso-Britannia	100	100	EUR	336
Wärtsilä Oyj Abp, muut tytäryhtiöt (4)					16
Wärtsilä Oyj Abp, asunto- ja kiinteistöyhtiöt (4)					680
Yhteensä					528.832
Osakkuusyhtiöt					
Cervuctum Oy ²	Suomi	37,5	37,5	EUR	
Wartsila Navim Diesel S.r.l.	Italia	40	40	EUR	13
Navalips SA	Espania	50	50	EUR	1.079
Repropel Sociedad de reparacao de helices LDA	Portugali	50	50	EUR	30
Lips Italiana SpA	Italia	50	50	EUR	892
Wärtsilä Oyj Abp, muut					15
Yhteensä					15
Muut yhtiöt					
Assa Abloy AB (publ.)	Ruotsi	7,6	22,8	EUR	44.534
Rautaruukki Oyj	Suomi	0,0		EUR	59
Sampo Oyj	Suomi	0,3		EUR	3.798
Sato Yhtymä Oyj	Suomi			EUR	1.853
Power Partners Oy	Suomi	19,5	19,5	EUR	435
Wärtsilä Oyj Abp, muut (27)					2.836
Yhteensä					53.080
Wärtsilä Oyj Abp osakkeet ja osuudet yhteensä					581.927

Osakeyhtiölain mukainen täydellinen luettelo sisältyy yhtiön virallisiin tilinpäätösasiakirjoihin.

Konsernitilinpäätöksessä konsolidoimattomista kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöistä ei ole ilmoitettu tilikauden tulosta eikä osakkuusyhtiöiltä tilikauden tuloksen lisäksi omaa pääomaa

¹ Vulcan Insurance Ltd:ä ei ole konsolidoitu tytäryhtiöihin; 31.12.2002 päättyneen tilikauden tilikauden tulos -0,0 milj. euroa ja oma pääoma 0,4 milj. euroa.

² Cervuctum Oy:tä ei ole konsolidoitu osakkuusyhtiönä. Yhtiö myi osakeomistuksensa Polar Oyj:stä ja muutti uudeksi tilikaudeksi 1.1.–30.11.2003. Tilikauden tulos oli 18,7 milj. euroa ja oma pääoma sisältäen pääomalainan nousi 22,5 milj.euroon. Yhtiö on maksanut joulukuussa takaisin koko pääomalainan. Joulukuun 18. päivänä pidetyssä yhtiökokouksessa päätettiin asettaa yhtiö selvitystilaan yhtiön purkamiseksi. Wärtsilän osuus yhtiön omasta pääomasta sisältyy osakkuusyhtiöiden saataviin.

26. IAS-raportointiin siirtyminen

Wärtsilän tilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjanpitolain ja säännösten sekä konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisesti. IAS:ään verrattuna suurimmat poikkeukset koskevat lähinnä johdannaisten, osakkeiden ja eläkevastuiden arvostusta sekä kehityskulujen aktivointia ja varauksien ajoittamista. Raportointi IAS/IFRS-standardien mukaan alkaa vuoden 2005 alusta. Tähän tarvittavien tietojen kerääminen etenee suunnitelman mukaan.

Hallituksen ehdotus

Konsernin kertyneet voittovarot 31.12.2003 olivat 388.114.000 euroa ja niistä voitonjakokelpoiset varat 361.587.000 euroa. Emoyhtiön tulos päättyneeltä tilikaudelta oli 28.233.588,81 euroa ja aikaisemmilta tilikausilta kertyneet voittovarot 544.620.029,02 euroa. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2003 olivat 572.853.617,83 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 59.649.972 kappaletta.

Hallitus esittää, että osinkoa jaetaan 0,75 euroa osakkeelta eli yhteensä 44.737.479,00 euroa. Tämän jälkeen käyttämättömiksi voittovaroiksi emoyhtiöön jää 528.116.138,83 euroa.

Helsingissä 4. helmikuuta 2004

Antti Lagerroos
Risto Hautamäki
Bertel Langenskiöld

Göran J Ehrnrooth
Jaakko Iloniemi
Paavo Pitkänen

Ole Johansson
konsernijohtaja

Tilintarkastuskertomus

Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Wärtsilä Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja emoyhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta tilivuodelta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöspäivänä. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys yhtiökokoukselle emoyhtiön voittovarojen käyttämiseksi on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 9. helmikuuta 2004

KPMG WIDERI OY AB

Mauri Palvi
KHT

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeet noteerataan Helsingin pörssissä päälistalla. Lisäksi Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa Lontoon pörssin ylläpitämässä SEAQ International -järjestelmässä (Stock Exchange Automatic Quotation system).

Wärtsilä Oyj Abp:n vähimmäis- ja enimmäisosakepääoma ovat 87,5 milj. euroa ja 350 milj. euroa, joiden rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Yhtiön maksettu osakepääoma on 208.774.902 euroa. Yhtiökokouksessa A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä ja B-sarjan osakkeilla 1 ääni. Osakkeen nimellisarvo on 3,50 euroa. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruisen osinkoon. A-osakkeita on 15.419.005 kpl ja B-osakkeita 44.230.967 kpl. Yhteensä osakkeita on 59.649.972 kpl.

Vaihdettavat debentuurilainat ja johdon optiolainat

Yhtiön hallitus laski maaliskuussa 1994 liikkeeseen kaksi samansuuruista ja yhteensä 117,7 milj. euron pääomalainaehdoista vaihdettavaa debentuurilainaa, joista toinen on vaihdettavissa A- ja B-sarjan ja toinen B-sarjan osakkeisiin.

Vuoden 2003 aikana velkakirjojen perusteella vaihdettiin 3.150 A-osaketta ja 28.910 B-osaketta, eli yhteensä 32.060 osaketta. Laskennallinen vaihtokurssi alkuvuonna 2003 oli 13,56 euroa yhtiökokoukseen 12.3.2003 asti, jonka jälkeen se laski 12,01 euroon/osake yhtiökokouksen päätöksen perusteella jaetun ylimääräisen osingon seurauksena. 31.12.2003 mennessä oli vaihdettu yhteensä 1.492.337 A-osaketta ja 3.771.709 B-osaketta, mikä vastaa lainapääomana yhteensä 90,3 milj. euroa.

Yhtiökokouksen 1996 antaman valtuutuksen perusteella yhtiö laski liikkeeseen nimellisarvoltaan 30.274 euron määräisen johdon optiolainan. Laina merkitsi 34 konsernin ja toimialojen johtoon silloin kuulunutta henkilöä. Oikeus merkitä osakkeita alkoi 1.9.1996 ja päättyi 2.5.2003, jolloin laina maksettiin takaisin. Vuoden 1996 optio-oikeuksien nojalla merkittiin 2.1.–2.5.2003 välisenä aikana B-sarjan osakkeita 124:lla optio-oikeudella yhteensä 148.800 kappaletta. Merkintähinta alkuvuonna 2003 oli 7,99 euroa yhtiökokoukseen 12.3.2003 asti, jonka jälkeen se laski 6,49 euroon/osake yhtiökokouksen pää-

töksen perusteella jaetun ylimääräisen osingon seurauksena. Lainan perusteella on merkitty yhteensä 216.000 kpl yhtiön B-sarjan osaketta (0,4% osakkeista ja 0,1% äänistä).

Yhtiökokouksen 20.3.2001 tekemällä päätöksellä Wärtsilä-konsernin avainhenkilöstölle annettiin 1.500.000 optio-oikeutta, joilla voi merkitä saman määrän Wärtsilän B-osakkeita. Osakkeiden merkintäaika alkoi 1.4.2003 ja päättyi 31.3.2007. Osakkeen merkintähinta on 26,72 euroa, ja sitä alennetaan 25.5.2001 jälkeen ja ennen osakemerkintää mahdollisesti jaettavien ylimääräisten osinkojen määrällä. Optio-ohjelmassa on mukana 78 henkilöä.

Yhtiökokous 12.3.2002 päätti uudesta optio-ohjelmasta konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksien määrä on 800.000 kappaletta ja niillä voi merkitä yhteensä saman määrän Wärtsilä Oyj Abp:n B-osakkeita.

Koska hallituksen asettama 4%:n toiminnallinen liikevoittotavoite vuodelle 2003 on saavutettu, osakkeiden merkintäaika alkaa yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti 1.4.2004 ja päättyi 31.3.2008.

Osakkeen merkintähinta on 15,92 euroa ja sitä alennetaan 17.5.2002 jälkeen ja ennen osakemerkintää mahdollisesti jaettavien ylimääräisten osinkojen määrällä. Optio-ohjelmassa on mukana 39 henkilöä. Muita osakesidonnaisia henkilöstön kannustajajärjestelmiä ei vuonna 2003 ollut voimassa.

Vaihdettavien debentuurilainojen vaihtojen ja optioiden perusteella tehtyjen merkintöjen johdosta Wärtsilän osakepääoma nousi vuoden 2003 aikana yhteensä 633.010 eurolla. A-osakkeiden määrä lisääntyi 3.150 kappaleella ja B-osakkeiden määrä 177.710 kappaleella, eli yhteensä osakkeiden määrä lisääntyi 180.860 kappaleella ja äänimäärä 209.210 äänellä.

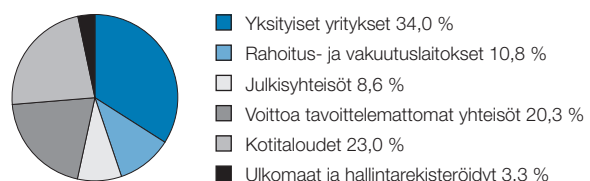
Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä näiden määräysvalta-yhteisöt omistavat Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeita yhteensä 2.088.085 eli 3,5% koko osakekannasta ja 4,7% äänivallasta.

Omistajaryhmät osakeomistuksen mukaan 31.12.2003

Omistajaryhmät äänten mukaan 31.12.2003

Vuoden 2002 johdon optio-ohjelman nojalla toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen omistavat yhteensä 190.000 optio-todistusta, joiden perusteella heidän osakeomistuksensa voi kasvaa enintään 190.000 kappaleella eli 0,3% nykyisestä osake-kannasta ja 0,1% äänimäärästä

Vuoden 2001 johdon optio-ohjelman nojalla toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen omistavat yhteensä 126.000 optio-todistusta, joiden perusteella heidän osakeomistuksensa voi kasvaa enintään 126.000 kappaleella eli 0,2% nykyisestä osake-kannasta ja 0,06% äänimäärästä.

Ehdotukset yhtiökokoukselle

Hallitus esittää 15.3.2004 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiö-kokoukselle, että 31.12.2003 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan 0,75 euroa osakkeelta.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen hankkimaan ja luovuttamaan yhtiön omia A- ja B-sarjan osake-keita osakelajien osakkeiden lukumäärien suhteessa siten, että osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo ja niiden tuottama ääni-määrä on enintään viisi prosenttia (5 %) yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia vain voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla.

Osakkeita voidaan hankkia ainoastaan julkisessa kaupan-käynnissä, kulloinkin vallitsevasta käyvistä arvosta. Omia osak-keita voidaan käyttää vastikkeena yrityskaupoissa tai teollisissa järjestelyissä tai käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämisessä tai osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Osakkeet voidaan hank-kia ja luovuttaa myös muuta kuin rahavastiketta vastaan.

Hallitus valtuutetaan päättämään siitä, kenelle ja missä järjes-tyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajalla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita. Hallitus päättää osakkeiden luovutushinnasta ja luovuttamisen muista ehdoista ja osakkeet voidaan luovuttaa myös muuta vastiketta kuin rahavastiketta vastaan. Valtuutus sisältää oikeuden määrätä niistä perusteista, joiden mukaan luovutushinta määri-tellään. Osakkeita saadaan luovuttaa vastikkeena yrityskaupoissa tai teollisissa järjestelyissä tai käytettäväksi yhtiön pääoma-rakenteen kehittämiseksi tai osana yhtiön kannustinjärjestelmää.

Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen pää-töksestä. Päättäessään hyväksyä ehdotuksen, yhtiökokous samalla peruuttaa aiemmin annetun vastaavan valtuutuksen.

Vaihtovelkakirja- ja optio-ohjelmien vaikutus osakepääomaan

	Osakemäärä		Osakepääoma		Äänimäärä		Vaihto-/merkintä-	Vaihto-/merkintäaika
	kpl	%	EUR	%	%	%	kurssi, EUR	
Vaihtovelkakirjalaina	2.287.040	3,8	8.004.640	2,6			12,01	2.1.-30.11. vuosittain ³
Optio-ohjelma (2001)	1.500.000	2,5	5.250.000	0,8			26,72	1.4.2003-31.3.2007 ¹
Optio-ohjelma (2002)	800.000	1,3	2.800.000	0,4			15,92	1.4.2004-31.3.2008 ^{1, 2}
Yhteensä	4.587.040	7,7	16.054.640	3,7				

Wärtsilän osakemäärä 64.237.012 kpl ja äänimäärä 205.850.617 kpl, jos kaikki vaihto- ja merkintäoikeudet käytetään.

¹Merkintäkausi vuosittain 2.1.-30.11.

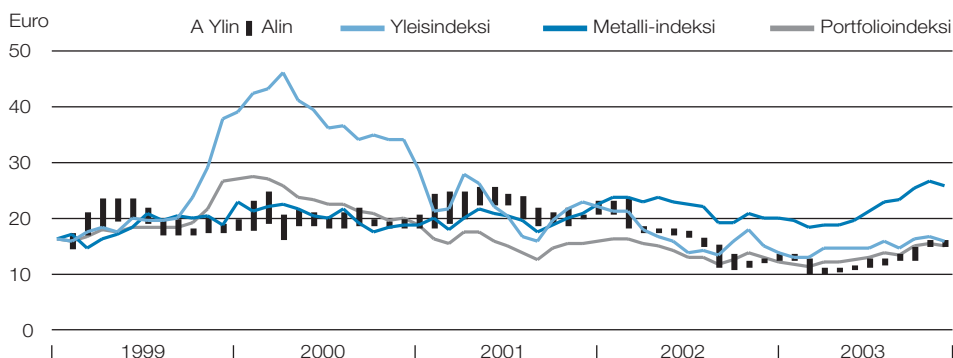
²Edellyttäen, että yhtiön liikevoittotaso on vuonna 2003 vähintään 4%.

³Takaisinmaksu mahdollinen 2.5.2004 alkaen

Osakepääoman muutokset

	Sarja A				Sarja B				Yhteensä	
	Osakkeet	%	Äänet	%	Osakkeet	%	Äänet	%	Osakkeet	Äänet
Osakkeet/äänet 31.12.2002	15.415.855	25,8	154.158.550	77,7	44.053.257	74,1	44.053.257	22,2	59.469.112	198.211.807
Vaihdetut debentuurilainat	3.150		31.500		28.910		28.910		32.060	60.410
Optioilla merkityt osakkeet	-		-		148.800		148.800		148.800	148.800
Yhteensä 31.12.2003	15.419.005	25,8	154.190.050	77,7	44.230.967	74,1	44.230.967	22,2	59.649.972	198.421.017

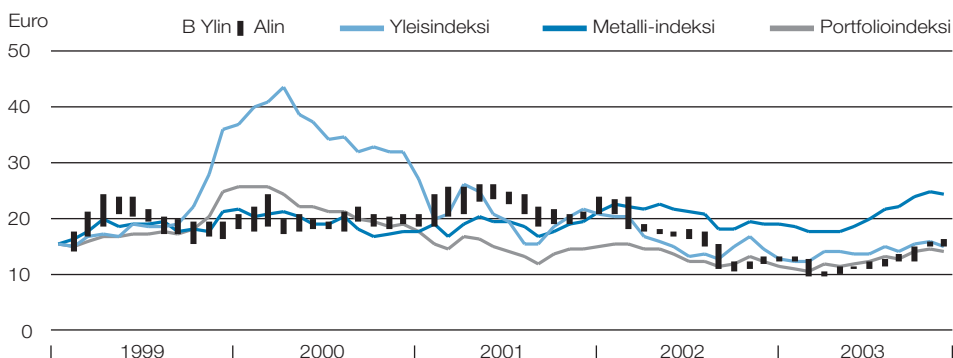
A-osakkeen kurssikehitys

Viereiset kuvat
osoittavat kehitystä
4.1.1999-31.12.2003.

HEX-yleisindeksi,
-portfolioindeksi sekä
-toimialaindeksi on
viereisissä kuvissa
suhteutettu Wärtsilän
kurssikehitykseen.

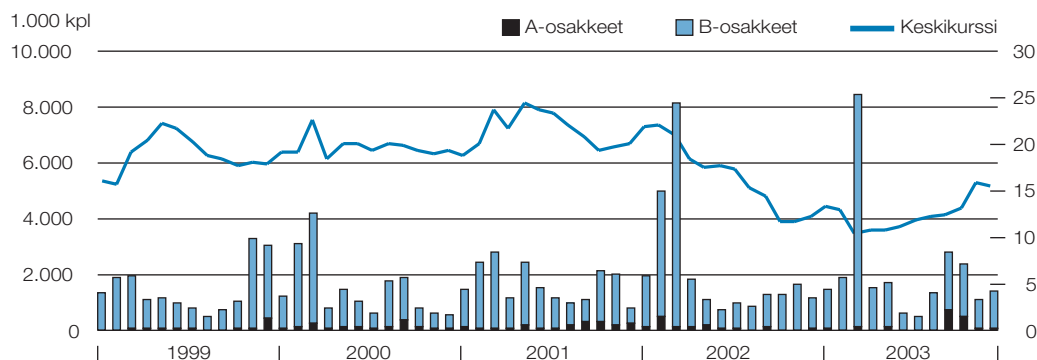
B-osakkeen kurssikehitys

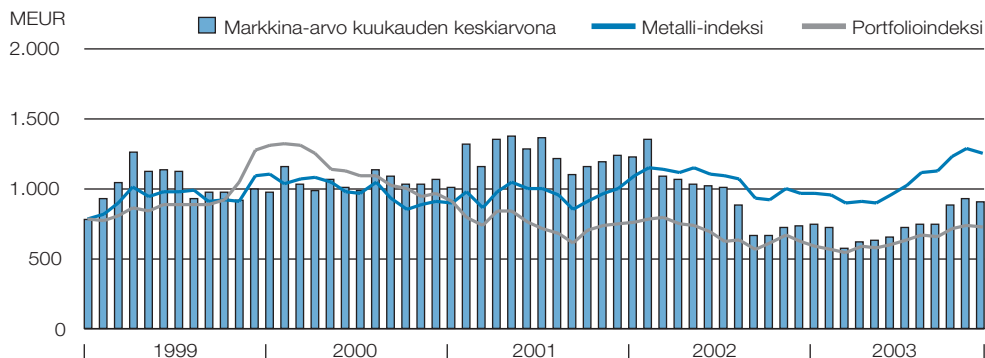
Wärtsilän yhtiö- ja osaketunnuksia

Helsingin pörssissä	WRT
A-osake	WRTAV
B-osake	WRTBV
Reutersin RI-koodit	
A-osake	WRTAV.HE
B-osake	WRTBV.HE
Bloomberg	
A-osake	WRTAV.FH
B-osake	WRTBV.FH

Osakevaihto/kk

Markkina-arvo

Lontoon SEAQ-järjestelmässä
vaihdettiin vuonna 2003 n. 1,2
miljoonaa Wärtsilän osaketta
eli 1,9% osakekannasta.

Osaketietoa	Sarja A	Sarja B
Pörssierä	100 kpl	100 kpl
Ääniä/osake	10 kpl	1 kpl
Verotusarvo	10,61	10,64

Taulukot perustuvat Arvo-osuusrekisterin tietoihin 31.12.2003.

Wärtsilällä on yhteensä noin 27.000 rekisteröityä osakkeenomistajaa.

15 suurinta osakkeenomistajaa

	Osakemäärä 1.000 kpl		% äänistä	% osakkeista
	Sarja A	Sarja B		
1 Fiskars Oyj Abp	4.104	7.370	24,4	19,2
2 Vakuutus Oy Henki-Sampo	1.665	1.129	9,0	4,7
3 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	930	792	5,1	2,9
4 Svenska Litteratursällskapet	965	21	4,9	1,7
5 Agrofin Oy Ab	797	650	4,3	2,4
6 Stiftelsen Brita Maria Renlund	228	330	1,3	0,9
7 Sigrid Juselius Stiftelse	249	125	1,3	0,6
8 Signe & Ane Gyllenbergs Stiftelse	230	100	1,2	0,5
9 Kansaneläkelaitos	165	377	1,0	0,9
10 Teknologiateollisuus	186	218	1,0	0,7
11 Eläkesäätiö Polaris	158	229	0,9	0,6
12 Magnus Ehrnrooths Stiftelse	138	-	0,7	0,2
13 Stiftelse för Åbo Akademi	131	38	0,7	0,3
14 Livränteanstalten Hereditas	104	310	0,7	0,7
15 Turret Oy Ab	124	63	0,7	0,3
15 suurinta osakkeenomistajaa yhteensä	10.174	11.752	57,2	36,6

Osakemäärien jakauma

Osakemäärä	Sarja A		Osakkeita	%	Osakkeita	%	Osakkeita	%
	Osakkaita	%						
1-100	5.896	54,4	255.779	1,7	7.075	28,1	455.580	1,0
101-1.000	4.237	39,2	1.405.441	9,1	14.549	57,6	5.690.424	12,9
1.001-10.000	634	5,8	1.544.278	10,0	3.309	13,1	8.791.193	19,9
10.001-100.000	57	0,5	1.757.803	11,4	272	1,1	7.343.772	16,6
100.001-1.000.000	16	0,1	4.686.438	30,4	36	0,1	9.148.104	20,7
1.000.001-	2	0,0	5.769.266	37,4	3	0,0	12.801.894	28,9
Yhteensä	10.842	100	15.419.005	100	25.244	100	44.230.967	100

Omistajaryhmät

%	Sarja A		Sarja B		Yhteensä	
	Osakkaista	Osakkeista	Osakkaista	Osakkeista	Äänistä	Osakkeista
Yksityiset yritykset	2,2	9,4	3,9	18,8	34,0	28,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,1	3,1	0,3	5,2	10,8	8,3
Julkisyhteisöt	0,2	2,1	0,3	7,3	8,6	9,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3,5	5,7	2,9	10,0	20,3	15,7
Kotitaloudet	92,8	5,2	91,6	24,7	23,0	29,9
Ulkomaat ja hallintarekisteröidyt	1,2	0,3	1,0	8,1	3,3	8,4
Yhteensä	100	25,8	100	74,1	100	100

Nykyinen toiminimi Wärtsilä Oyj Abp,
kotipaikka Helsinki,
merkittiin kaupparekisteriin
22.9.2000.

Tunnuslukujen laskentakaavat
on esitetty sivulla 4.

Wärtsilän osake Helsingin pörssissä

		2003	2002	2001	2000	1999
Pörssivaihto	MEUR					
Sarja A		21,0	24,5	39,8	27,4	17,3
Sarja B		275,9	457,7	392,6	332,9	310
Yhteensä		296,9	482,2	432,4	360,3	327,3
Vaihdettu määrä	1.000 kpl					
Sarja A		1.672	1.260	1.902	1.359	924
Sarja B		23.334	24.537	17.912	16.636	16.825
Yhteensä		25.007	25.797	19.814	17.995	17.749
Vaihtuvuus	%					
Sarja A		10,8	8,2	13,2	9,8	6,6
Sarja B		52,8	55,7	43,1	41,3	41,8
Yhteensä		41,9	43,4	35,4	33,2	32,7
Keskikurssi	EUR					
Sarja A		12,56	19,43	20,94	20,14	18,69
Sarja B		11,83	18,65	21,92	20,01	18,43
Alin/ylin kurssi	EUR					
Sarja A	alin	10,00	10,81	18,03	16,30	14,60
	ylin	16,30	23,50	25,50	25,00	23,75
Sarja B	alin	9,20	10,45	18,25	17,00	13,71
	ylin	15,95	23,50	26,00	24,30	24,00
Pörssikurssi tilikauden lopussa	EUR					
Sarja A		15,25	12,78	20,6	19,5	18,2
Sarja B		15,20	12,02	20,8	19,7	18,5
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa yhteensä	MEUR	907	727	1.234	1.065	999

Osakekohtaisia tunnuslukuja

		2003	2002	2001	2000	1999
Tulos/osake (EPS)	EUR	-0,66	2,05	5,53	4,2	2,43
Oma pääoma/osake	EUR	13,03	15,56	17,55	14,59	13,09
Osinko/osake	EUR	0,75 ¹	1,75	4,00	2,65	2,85
Osinko/tulos	%	n/a	85,4	72,3	63,1	117,3
Efektiiivinen osinkotuotto	%					
Sarja A		4,92 ¹	13,69	19,42	13,61	15,66
Sarja B		4,93 ¹	14,56	19,23	13,55	15,41
Osakekurssi/osakekohtainen tulos (P/E)						
Sarja A		n/a	6,2	3,7	4,6	7,5
Sarja B		n/a	5,9	3,8	4,7	7,6
Osakekurssi/osakekohtainen oma pääoma (P/BV)						
Sarja A		1,2	0,8	1,2	1,3	1,4
Sarja B		1,2	0,8	1,2	1,3	1,4
Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	1.000 kpl	59.650	59.469	59.454	54.202	54.200
keskimäärin		59.561	59.454	56.097	54.200	54.199

¹Hallituksen ehdotus

Hallitus ja johtokunta

Hallitus

Antti Lagerroos, s. 1945. Oik.lis., merenkulkuneuvos. Hallituksen puheenjohtaja. Finnlines Oyj Abp:n toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2002. Fortum Oyj:n hallituksen jäsen ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallintoneuvoston jäsen. Wärtsilän B-osakkeita 6.500 kpl.

Göran J. Ehrnrooth, s. 1934. Dipl.ekon., vuorineuvos. Hallituksen varapuheenjohtaja. Fiskars Oyj Abp:n hallituksen puheenjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 1992. Wärtsilän A-osakkeita 2.815 ja B-osakkeita 4.149 kpl.

Risto Hautamäki, s. 1945. Dipl.ins. Tamfelt Oyj Abp:n toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2003. Wärtsilän B-osakkeita 1.600 kpl.

Jaakko Iloniemi, s. 1932. Valtiot. maist., ministeri. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 1994. Wärtsilän B-osakkeita 1.597 kpl.

Bertel Langenskiöld, s. 1950. Dipl.ins. Metso Minerals Oy:n toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2002. Rautaruukki Oyj:n hallintoneuvoston jäsen. Wärtsilän B-osakkeita 1.481 kpl.

Paavo Pitkänen, s. 1942. Fil. maist. Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön Varman toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 1995. Stora Enso Oyj:n ja Sampo Oyj:n hallituksen jäsen. Wärtsilän B-osakkeita 1.597 kpl.

Johtokunta

Ole Johansson, s. 1951. Dipl.ekon. Konsernijohtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1981 ja sitä ennen 1975–79. Wärtsilän A-osakkeita 1.700 ja B-osakkeita 7.800 kpl. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 84.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 150.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Sven Bertlin, s. 1944. Dipl.ekon. Varatoimitusjohtaja. Moottorit-toimialan johtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1970. Wärtsilän A-osakkeita 118 ja B-osakkeita 12.354 kpl. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 42.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 40.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Pekka Ahlqvist, s. 1946. Dipl.ins. Voimalat-liiketoiminnan johtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1999. Wärtsilän B-osakkeita 1.500 kpl. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 42.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 40.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Tage Blomberg, s. 1949. Insinööri. Huolto-liiketoiminnan johtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1975. Wärtsilän A-osakkeita 1.350 kpl. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 42.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 40.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Kari Hietanen, s. 1963. Oik. kand. Johtaja, lakiasiat ja henkilöstö, hallituksen ja johtokunnan sihteeri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1989. Wärtsilän B-osakkeita 48 kpl. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 42.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 40.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Matti Kleimola, s. 1946. Tekn. lis., professori. Johtaja, teknologia ja ympäristö. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2000 ja sitä ennen 1974–1984. Wärtsilän A-osakkeita 500 ja B-osakkeita 500 kpl. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 42.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 40.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Raimo Lind, s. 1953. KTM. Talous- ja rahoitusjohtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1998 ja sitä ennen 1976–89. Wärtsilän A-osakkeita 530 kpl ja B-osakkeita 1.030 kpl. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 42.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 40.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Mikael Mäkinen, s. 1956. Dipl.ins. Ship Power -liiketoiminnan johtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1982. Optio-oikeus vuodelta 2001 oikeuttaa 42.000 kappaleeseen Wärtsilän B-osakkeita ja vuodelta 2002 40.000 kappaleeseen B-osakkeita.

Sijoitusanalyytikot

Tietojemme mukaan ainakin oheiset välittäjäyhteydet ja analyytikot ovat seuranneet Wärtsilän kehitystä viimeisen 12 kuukauden aikana. He ovat analysoineet omasta aloitteestaan yhtiötämme sekä myös laatineet kirjallisia raportteja ja -kommentteja, ja pystyvät luonnehtimaan Wärtsilää sijoituskohteena. Wärtsilä ei vastaa analyyseissä esitetyistä arvioista.

Alfred Berg ABN Amro	Jan Brännback	09-228 321	jan.brannback@alfredberg.fi
Carnegie Investment Bank AB, Finland Branch	Miikka Kinnunen	09 618 711	miikka.kinnunen@carnegie.fi
Conventum Pankkiiriliike Oy	Kaisa Ojainmaa	09 231 23326	kaisa.ojainmaa@conventum.fi
CAI Cheuvreux	Sasu Ristimäki	+44 20 762 15173	sristimaki@caicheuvreux.com
Deutsche Bank, Helsinki	Tomi Railo	09 252 52583	tomi.railo@db.com
	Carl-Henrik Frejborg	09 252 2551	carl-henrik.frejborg@db.com
Enskilda Securities	Johan Lindh	09 616 28000	johan.lindh@enskilda.fi
Evli Pankki Oyj	Derek Silva	09 476 69204	derek.silva@evli.com
FIM Pankkiiriliike Oy	Mikko Linnanvuori	09 613 4600	mikko.linnanvuori@fim.com
Handelsbanken Capital Markets	Antti Suttelin	010 444 11	antti.suttelin@handelsbanken.fi
	Tom Skogman		tom.skogman@handelsbanken.fi
Mandatum Pankkiiriliike Oy	Ari Laakso	010 236 4710	ari.laakso@mandatum.fi
Opstock Oy	Pekka Spolander	09 404 4351	pekka.spolander@oko.fi
UBS	Anders Fagerlund	+46 8 453 7330	anders.fagerlund@ubs.com

Sijoittajasuhteet

Wärtsilä järjestää tuloksen julkistamisen yhteydessä tiedotustilaisuuksia sijoittajille, analytikoille ja lehdistölle. Yhtiön johto tapaa sijoittajia ja analytikoita säännöllisesti Euroopassa ja USA:ssa. Yhtiö järjestää Capital Markets Day -tapahtumia (Pääomamarkkinapäiviä), joihin kutsutaan analytikoita ja rahoittajia. Sijoittajia tavataan myös sijoitusmessuilla ja paikallisissa pörssi-illoissa Suomessa. Pääsääntöisesti tiedotustilaisuuksissa esitetty materiaali julkaistaan Internetissä.

Wärtsilä soveltaa neljän viikon pituista ”hiljainen jakso” -käytäntöä tulospöytäkirjastensa edellä. Yhtiön edustajat eivät tänä aikana tapaa sijoittajia tai analytikoita eivätkä kommentoi yhtiön taloudellista tilaa.

Tiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi lukuun ottamatta ammattilehdistötiedotteita, jotka julkaistaan ainoastaan englanniksi. Pörssi- ja lehdistötiedotteet ovat välittömästi julkistamisen jälkeen luettavissa yhtiön Internet-sivuilta.

Wärtsilän ja sijoittaja- ja analytikkosuhteiden hoitamisesta vastaa sijoittajasuhdepäällikkö Sophie Jolly.

Yhteystiedot:
Sophie Jolly
Wärtsilä Oyj Abp
Sijoittajasuhdepäällikkö
puh. 010 709 5216
GSM 040 828 7317
fax 010 709 5219
sophie.jolly@wartsila.com

WÄRTSILÄ® ja SULZER® ovat rekisteröityjä tavaramerkkejä.

Wärtsilä Oyj Abp

John Stenbergin ranta 2
PL 196
00531 Helsinki

Puh. 010 709 0000
Fax 010 709 5700
www.wartsila.com

